

Belföldi hírek

bb 1. október 1: zenei világnap

i ro/be-ju hi -cz

1975. szeptember 19.

az unesco nemzetközi zenei tanácsa a szocialista országok képviselőinek ajánlását elfogadva, október elsejét zenei világnappá avatta. ezen a napon idén először, s ezentul minden esztendőben az értékes, művészi muzsikára irányul az egész világ figyelme. a zenei világnapról valamennyi országban, minden hangversenyen és operaelőadáson, minden rádióműsorban, valamennyi énekkarban és iskolában megemlékeznek ezentul. a tisztelgés a zenének szól, amely gazdagabbá, szebbé teszi az életet, s összekötő kapocs a népek között. megrendezésével azt kívánják kifejezésre juttatni, hogy a zene a maga sajátos eszközeivel híven szolgálja a béke ügyét, a népek barátságának gondolatát.

a nagyjelentőségű esemény alapgondolata az, hogy a zene mondanivalóját, üzenetét szerte a világon mindenki megérti. a magyar zenekulturát méltán övezi elismerés világszerte. a magyar zenetanítás határainkon túl is elismert fogalomvá vált, a külföldi muzsikások minden népesebb csoportjai tanulmányozzák iskoláink ének-, zeneóráit. számos, hagyományosan fejlett zenekultúrával rendelkező nyugati országot is megelőzve, világviszonylatban is az elsők között vagyunk az ifjusági hangversenyek és operaelőadások számát, színvonalát, felkészültségük előtt külföldön is meghajtják az elismerés zászlaját. a magyar zeneszerzők, szimfónikus zenekarok, karmesterek és szólóművészek is mindenféle sikereket aratnak közöttük örvendetesen sok a fiatal, pályája kezdetén álló, de máris sikeres művész.

/ folyt. köv./

és látogatottságát tekintve. a magyar ének-
 karokat nemcsak itthon ismerik,

bb 1. / október 11: ... 1. folyt./-ju

a. zenei világnapon nemcsak a zenét ünneplik majd: megemlékeznek arról is, hogy mindaz, ami a magyar zenekulturában új, a felszabadulás után született meg, s elsősorban a nép zenei művelődését, a hazai zenei közművelődését szolgálja. e gondolatjegyében születtek országsszerte a zeneiskolák, ezt szolgálja az ének-zeneoktatás, ezért alakultak új zenekarok és operatársulatok, ezt támogatja a kottakiadás és a hangfelvétel gyártás.

a zene és közönség kapcsolata erősítéséért, a muzsika taborának műveléséért a zenei világnapról az ország valamennyi általános és középiskolájában valamint az esti koncertek kezdete előtt megemlékeznek. méltó módon veszik ki részüket az ünneplésből a zeneművészek szövetségének területi csoportjai is: pécsen például a város muzsikusi adnak hangversenyt a középiskolákban, szegeden a Bartók Béla művelődési központban, s a dómban rendeznek koncerteket, s ezen a napon a rádió és a televízió műsora is megünnepli az első zenei világnapot. /mti/

-.-

bb 2. csaknem 22.000 új otthont adtak át az év első 8 hónapjában - gyorsjelentés a szocialista építőipariszervezetek munkájáról

i sb/tr-ju sl -cz

1975. szeptember 19.

az építésügyi- és városfejlesztési minisztériumban elkészült az építésügyi ágazat állami vállalatainak, építőipari szövetkezeteinek, termelőszövetkezetek közös vállalkozásainak - a szocialista építőiparnak - az év első nyolc hónapjában végzett munkáját értékelő gyorsjelentés, amelyből kitűnik, hogy múlt év azonos időszakához viszonyítva 6.3 százalékkal bővítették termelésüket, s e növekedést csaknem teljesen a munka hatékonyságának javításával, a termelékenység emelésével érték el. ezen belül a kpm építőipari vállalatok bővítették legdinamikusabban a termelést, 13.2 százalékkal több építési feladatot végeztek el. a szocialista kivitelező szervezetek közül egyedül a termelőszövetkezetek építőipari közös vállalkozásainak termelése volt, kevesebb, mint múlt év azonos időszakában. az évm vállalatok nagy erőket koncentráltak a gyorsításra kijelölt nagy létesítmények, és más fontos állami nagyberuházások építésére. így 15 évm vállalat több mint 10 százalékkal bővítette termelését.

/ folyt. köv./

- 2 -

bb 2. / csaknem 22.000 ... 1. folyt./-ju

az év első 8 hónapjában csaknem 22.000 új otthont adtak át a kivitelező szervezetek, majdnem 400-zal többet, mint múlt év azonos időszakában. ezzel az idei átadási előirányzat 42.2 százalékát teljesítették, tehát az 1975. évi tervekben előirányzott lakások túlnyomó részét még az év utolsó négy hónapjában kell befejezni és átadni. az átlagosnál nagyobb arányban teljesítették lakásépítési feladataikat az évm és a tanási vállalatok. az év hátralévő részében elsősorban az építőipari szövetkezeteknek kell nagy erőfeszítéseket tenni, hogy négy hónap alatt befejezzék a munkálatokat az 1975-ben átadásra előirányzott lakásoknak még hátramaradt több mint 70 százalékában.

az építőanyagipar - a szövetkezetek nélkül - 6.5 százalékkal, tehát valamelyest nagyobb ütemben bővítette termelését, mint az építőipar, hogy gondoskodjon az építkezések folyamatos anyagellátásáról, a falazóanyagok közül elsősorban a vasbeton falpanel termelését növelték, mégpedig több mint 25 százalékkal. égetett cserépből 117 millió darabot, az egy évvel ezelőttnél 12 százalékkal többet szállítottak a megrendelőknek. jelentősen éreztették hatásukat a termelés bővítésében az építőanyagipar új és korszerűsített régi üzemei. többek között a nyergesujfalui eternitgyár hatszor annyi azbesztcement hullámlémezt szállított az építőknek, mint múlt év első nyolc hónapjában. a korszerűsítések alapján az üvegipar 16 százalékkal több huzott és hengerelt síjküveget gyártott. padlóburkolólapból 60 százalékkal bővült az építők ellátása, az előre gyártott vasbeton elemek közül 30 százalékkal növelték a vasszerkezetek gyártását és 16 százalékkal a beton-léfolycső és kutgyűrű termelését. /mti/

-.-

bb 3. néprajztudományt gazdagító munkásság elismerése

vid/fm-ju -cz

1975. szeptember 19.

a magyar néprajzi társaság közgyűlésén a társaság érdekes tagjává választották dr. nyárádi Mihály nyiregyházi nyugdíjas néprajzkutatót. a 86 éves kutató több mint félszázadot töltött a néprajztudomány szolgálatában. e tevékenységet 1921-ben kezdte, s az azóta eltelt évtizedekben számos szellemi és tárgyi néprajzi emléket mentett meg az utókornak. többek között megszerezte az ajaki népviselete eredeti darabjait a nyiregyházi múzeum számára. mintegy 40 tanulmánya nyomtatásban is napvilágot látott, s rövidesen megjelenik a nyiregyházi bokortanyák kialakulásáról szóló munkája. /mti/

-.-
- 3 -

bb 4. egészségügyi, kulturális fejlesztés a várkerületben

i gy/be-ju hi -cz

1975. szeptember 19.

az i. kerület tanácsnál ezekben a hetekben valamennyi ágazatot érintő helyetelemző munka folyik. az egészségügy, valamint a közművelődés támogatása, a meglévő hálózat továbbfejlesztése a következő években is a legfontosabb feladatok közé fog tartozni.

a kerület egyik súlyos gondja a bölcsődei helyek alacsony száma. az eltelt években belső átépítéssel mindössze 40 hellyel tudták gyarapítani a meglévő intézmények befogadóképességét. a gyermekszakorvosi rendelőt felújították, s új korszerű laboratóriumot, valamint gyermeksebészetet létesítettek. a tervidőszak hátralevő éveiben a röntgent, és a szemészetet is korszerűsítik. ebben az esztendőben megfiatalították a mikó utcai anyag- és csecsemővédő intézetet, ahol a budai kerületek között egyedül van mód hetenként egy alkalommal a kismamák szakcsinás tornaszervezésére. ugyancsak az elmúlt évek eredménye, hogy új 4 munkahelyes körzeti orvosi rendelőt adtak át a csalogány utcában. a maros utcai szakorvosi rendelőben és a kihelyezett mészáros utcai fogászaton évente mintegy 470 ezer beteg fordul meg. az idén elvégezték a fogászati osztály teljes rekonstrukcióját és kialakítottak egy fogtechnikai laboratóriumot. a szakrendelőben - gyógytornász vezetésével - lehetőség nyílik egyéni és csoportos gyógytornára is.

előreláthatólag sikerül telteljesíteni az óvodaépítési tervet. új létesítmények kialakításával, valamint a meglévők bővítésével a tervezett 200 helyett 475 új óvodai helyet hoztak létre 5 év alatt. nagy gondot fordítanak az oktatási intézmények fejlesztésére is. a krisztina téri általános iskola felújítását követően hozzáálltak a gellérthegy utcai általános iskola korszerűsítéséhez. a szilágyi gimnáziumban a tervek szerint testező, kondicionáló terem alakítanak ki, s elkezdtek a gimnázium szentárolójának bővítését, amely 3 iskola fűtőanyag tárolását oldja meg. az eltelt időszámban a kerületi művelődési házban felújítással és átalakítással nyugdíjas és ifjúsági klubot hoztak létre. /mti/

--

bb 5. ujjászületőben a nádasdyak vára

vid/fm-ju -cz

1975. ;!3053.?34 19.

sárvár központjában folytatják a nádasdy-vár helyreállítását. a középkori ötszögű reneszánsz erődítményt több éve restaurálják már, s elkészült részeit folyamatosan adják át rendeltetésének. a patinás épület - amely a magyar kultúra és történelem számos ismert személyiségének hajléka volt egykor, s ma is nagyértékű műkincseket őriz falai között - művelődési központ lesz. a palotarészben kap helyet a 2000 négyzetméter alapterületű nádasdy múzeum, az 1400 négyzetméteres könyvtár, valamint több klub és házasságkötő terem.

/ folyt. köv./

- 4 -

bb 5. / ujjászületőben ... 1. folyt./-ju

a negyedik öt éves terv időszakában 12 millió forintot költenek a felújításra, a vas megyei és a sárvári városi tanács, valamint az országos műemléki felügyelőség támogatásával. a költségekhez három millió forinttal a győri vagon- és gépgyár is hozzájárult, hogy sárvári gyáregységének dolgozói minél előbb igénybevehessék a művelődési központ szolgáltatásait.

a tetőszerkezet kijavítása után most a belső munkák folynak. először a járási könyvtár készül el, majd a múzeum nyitja meg kapuit. rövidesen a házasságkötő terem is igénybevehető a fiatal város házassulandói. /mti/

--

bb 6. színházi bemutatók a budapesti művészeti hetekben

i nn/mm-ju hi -cz

1975. szeptember 19.

az idei budapesti művészeti hetek programjában négy színház bemutatója kapott helyet. elsőként szeptember 26-án bródy sándor: királyidillek című egyfelvonásosai kerülnek színre kerényi imre rendezésében a madách színházban. ez a bemutató különösen érdekes színházi eseménynek ígérkezik, hiszen a három bródy-drámát első, 1902-ben előadása óta ilyen összeállításban még nem vitték színre. a madách színháznak ez lesz egyébként évadnyitó előadása is. a főszereplők sztankay istván, schütz ila, sunyovszky szilvia, juhász jácint, valamint besenyei ferenc és szalay edit.

a józsef attila színházban szeptember 27-én alanayckbourn nálunk, nálatok, náluk című komédiájának előadása lesz egyik eseménye a művészeti seregszemle programjának. a vigjáték három, a társadalmi ranglétre különböző fokán álló házaspár történetét vázolja fel. minden felvonás egy-egy karácsonyvendégség, a színhely pedig a konyha... a fordulatos történet rendezője benedek árpád, főszereplői: kállai ilona, margittay ági, tóth judit, horváth gyula, fülöp zsigmond, vogt károly és mások.

/ folyt. köv./

- 5 -

bb 6. / színházi bemutatók ... 1. folyt./-ju

a budapesti gyermekszínházban október 4-én láthatjuk első alkalommal az amit akartok című musicalt, amelyet shakespeare nyomán írt a fehmel-deicke ndk-beli szerzőpár. a modern hangvételben megszólaló klasszikus mű színpadra állítója kazán istván. ezzel a több fesztiválon már nagy sikerrel játszott, látványos, zenés színpadi alkotás előadásával képvieli magát a gyermekszínház az ndk dráma ünnepén is. a játék közreműködői között találjuk magyar máriát, kishonti ildikót, kopetty liát, csorba istvánt, uri istvánt, sípeki tibort és varga károlyt.

az állami bábszínház október 11-én mutatja be illyés gyula: tüvétevek és pocci-tersánszky józsi jénő: a varázshegedű című műveit urbán gyula rendezésében. illyés gyula művét szilágyi dezső adaptálta színpadra, a műfaj nyelvére átültetve az elveszett tü nyomán elinduló bonyoldalmakat. a diszletek és a bábok tervezője schéner mihály. /mti/

-.-

bb 7. kétszáznegyven termékkel készül az őszi bnv-re a lakástextil vállalat

vid/fm-ju -cz

1975. szeptember 19.

a lakástextil vállalat keresett termékeit, új gyártmányait az idén is bemutatja az őszi budapesti nemzetközi vásáron. a vállalat az elmúlt évben a mackó takarócsaládjáért vásári nagydíjat kapott, a rondó butorszövettel pedig az iparművészeti tanács különdíját nyerte el. az elismerés kötelez: az idei vásáron főleg olyan termékekkel szerepelnek, amelyek kizárólag belföldi alapanyagokból készülnek. ez annál is inkább figyelemre méltó, mert jelentős devizamegtakarítást eredményez a népgazdaságnak.

a tervek szerint mintegy 240 terméket mutatnak be a kiállításon, s nemcsak a szakmai napokon, hanem az egész vásár idején működtetik információs irodájukat. a seregszemlén a műszőrme-cikkcsoportban - a tavalyitól eltérően - az értékesebb felsőruházati típusokkal jelentkeznek. /mti/

-.-

- 6 -

bb 8. a hadtörténelmi intézet és muzeum jubileuma

i me/s um hi cz

1975. szeptember 19.

a magyar néphadsereg hadtörténelmi intézete és muzeuma szeptember 26-án ünnepeli fennállásának 30. évfordulóját. a jubileumi ülésen számottevő eredményekről számolhatnak be az intézmény dolgozói, akik a három évtized során jelentős tudományos, közművelődési és honvédelmi nevelő tevékenységet fejtettek ki.

a levéltár a magyar hadtörténelem iratanyagait gyűjti az ország egész területéről. gyűjteményük összesen hat kilométer hosszú polcot foglal el, a többi közt a xvi. századbeli okiratokat, az egykori katonai hadvezérek parancsait, térképeit, hadbíróságok és intézetek iratanyagait, az ország első térképészeti felmérésének dokumentumait középkori térképeket, a tanácsköztársaság eseményeivel kapcsolatos iratokat tartalmazza. mindez értékes forrásanyagként szolgál a tudományos kutatók számára. az ország legnagyobb hadtudományi könyvtára - 250 ezer kötetet számlál - szintén nyilvános, évente több ezer olvasót fogad.

a muzeum a hadtörténelem tárgyi emlékeinek gazdag tárháza, fellelhető benne az őskori nyilaktól a legkorszerűbb kézfegyverekig szinte mindenféle harci eszköz, csaknem 2 ezer zászló - köztük rákóczi és a 48-as szabadságharc, s a második világháborúban harcolt partizánok zászlói -, a xviii. századtól napjainkig fennmaradt egyenruhák, több mint 10 ezer kitüntetés, stb. ezek számát nemcsak a muzeum munkatársai, hanem az egykori vöröskatonák, internacionalisták, a lakosok is gyarapítják. az értékes gyűjtemény nagyrészt a honfoglalástól a második világháborúig című állandó kiállításon és témás időszakos kiállításokon ismertetik meg a látogatókkal, akiknek száma évente közel 200 ezer. nem számítva azokat a diákokat, akiknek tanáraik a kiállításokon tartják meg a történelem órát. az érdeklődést fokozzák a tárlatvezetések, muzeumi hangversenyek és a kiállításokhoz kapcsolódó vetélkedők.

az intézmény történelmi sikeresen tárják fel a magyar hadtörténelem egész folyamatát. egyik jelentős munkájuk a tanácsköztársaság harcaival kapcsolatos adatok, tények feltárása, publikálása, valamint a nagy októberi szocialista forradalomban és azt követő polgárháborúban résztvevő magyar internacionalisták tevékenységének ismertetése. az ötvenes évek óta több mint 40 kötetük, és csaknem 200 tanulmányuk látott napvilágot. a magyar hadtörténelmet összefoglaló mű - kutatásaik eredményeinek összegzése - a közeljövőben jelenik meg, 120 iv terjedelemben. az intézmény háromévtizedes fejlődését kiállításon szemléltetik majd /mti/

-.-
- 7 -

bb 9. egyetlen vasszög nélkül épült - helyreállították a 120 éves nagydobszai talpasházat

vid/um fm cz

1975. szeptember 19.

a baranya megyei nagydobszán helyreállították az utolsó talpasházak egyikét és abban muzeumot rendeznek be. a dráva-vidék népi építészetének jellegzetes emléke a gerendakoszorura emelt, favázás, vesszőfonatú, sárral tapasztott ház. még tíz esztendővel ezelőtt is majdnem minden dél-baranyai faluban állt néhány ilyen épület, ma hirmondónak is alig akad belőlük. bizonyos, hogy pár éven belül teljesen eltűnnek a talpasházak a dráva vidékén.

a nagydobszai ház egyik legrégebb, legszebb emléke e sajátos falusi építkezési módnak, megvásárlásával és helyreállításával értékes népi műemléket sikerült megmenteni. a fő utcán álló zsupptetős, tornácos, döngölt padlóju talpasház a 77 éves benkőd józsef-fé volt -ma is benne lakik - tőle vette meg a tanács. nagyapja építette és a lakóház mestergereendájába bevészte az évszámot: 1853. a hozzátartozó - ugyancsak talpakon álló - gazdasági épületek 1855-ben készültek. a lakóépület 14 méter hosszú tölgyfa-gerendákon nyugszik, s egyetlen vasszög nélkül, faszeggel és összeeresztéssel épült.

szigetvári jánosnak, a pécsi tervező vállalat építészeinek tervei alapján eredeti állapotában állították helyre a portát. a butorok is eredetiek, amelyekkel a házat berendezik; részben a benkőd-család használta, részben a faluban és a környékén gyűjtötték. dr. andrásfalvy bertalan néprajzkutató a dunántúli tudományos intézet főmunkatársa szervezi a falumuzeumot. már eddig kétszáznál több butort és eszközt gyűjtött össze. különösen gazdag a munkával kapcsolatos tárgyak gyűjteménye, s köztük több olyan eszköz található, amelyeket ma már nem használnak: szénagyűjtő favilla, cucának nevezett ültetőfa, zsuppfelverő lapát, tehénjárom, dohányvágó, ruhamángorló.

az udvaron újra feállítják a gémeskutát, a kertben pedig régi gyümölcsfajták példányait ültetik el. a baranya megyei muzeumigazgatóság a jövő évben nyitja meg a látogatók előtt a rekonstruált nagydobszai talpasházat./mti/

-.-

- 8 -

bb 10. korszerű bébiruhák mosonmagyaróvárról

vid/um fm cz

1975. szeptember 19

korszerűsítési bébiruházati választékát a mosonmagyaróvári kötöttárugyár. rugalmas, könnyen tisztán tartható anyagokkal, új szabásformákkal kísérlezték. a cél az, hogy megakadályozzák az alsóruhák, tipegők és kocsikabátok megnyulását, növeljék élettartamukat. a termelékenység növelése érdekében ugyanakkor ésszerűsítik a varrásműveleteket.

a pamutból készült atlétákat, alsóingeket úgy állítják össze, hogy mindössze egy oldalvarrást igényeljenek. az új eljárás meggyorsítja a termelést. de szebbek is lesznek ezek az apró holmik: nyak-kívágásukra csipkét, diszpántot erősítenek./mti/

-.-

bb 11. hogy beilleszkedjenek a társadalomba

i me/mm um hi cz

1975. szeptember 19.

huszonöt évvel ezelőtt jött létre a siketek és nagyothallók országos szövetsége. érdekképviseleti szervként eredményesen mozditja elő a hallássérültek továbbtanulását, pályaválasztását, beilleszkedését a társadalomba. gondoskodik a siketek és nagyothallók művelődéséről, kulturált szórakozásáról, sporttevékenységéről.

a jubileumi rendezvények során az országos szövetség központjában szeptember 20-ától kiállításon mutatják be a hallássérült fiatalok és felnőttek képző- és iparművészeti alkotásaikat. ugyan-csak ott, szeptember 26-án a hallássérültek intézményes rehabilitációjának 25 évéről tanácskoznak. a jubileumi közgyűlést szeptember 27-én a gyógypedagógiai főiskolán tartják. /mti/

-.-

bb 12. 187 tonnás blokkosori gőzgép kerül az ózdi ipari skanzenbe

vid/um fm cz

1975. szeptember 19.

mintegy kétezer négyzetméternyi területen alakították ki ózdon - nagyrészt társadalmi munkával - az állandó kohászati kiállításához tartozó ipari skanzent.

/folyt.köv./

- 9 -

bb 12./ 187 tonnás ...folyt./um

a szabadtéri bemutatón több jelentős, muzeális ritkaságszámba menő ipari „matuzsálem”, kapott helyet. a látogatók többek között megtekinthetik az 1894-ben ózdon munkába állított tosi-gőzgépet, amely a gyár első áramfejlesztő berendezése volt, egy 1904-ből származó gázgenerátort, egy 1898-ban készült gőzmozdonyt és „hengerésszpadot”, a századfordulói idejéből származó gáztalanító berendezést és a gyors drótsori hengerállványt.

a szabadtéri ipari bemutató „legfiatalabb”, szerzeménye egy 187 tonna súlyú blokkos gőzgép, amely 78 évig működött a gyárban. az óriási gépet „kicsinosítva”, megerősített alapokra helyezik. s a jövő évtől kezdve tekinthetik meg a skanzen látogatói./mti/

.-.

bb 13. védőkesztyűket „értékesítették”,

i bc/zsu um hi cz

1975. szeptember 19.

kihasználva azt a körülményt, hogy a gépalkatrészek rakodásánál használt védőkesztyűket kihordási idő megállapítása nélkül kapta, sorozatos visszaélést követett el az autókereskedelmi vállalat ipar utcai telepén a 37 éves komlói szabó józsef és a 39 éves tóth tibor. komlói a 21. sz. volán kirendelt gépkocsikísérője volt a telepen, tóth pedig az autókereskedelmi vállalatnak dolgozott. a telepen összeszedték a használt védőkesztyűket, becserélték ujakra, ezeket pedig értékesítették: komlói szabó józsef 120, tóth tibor 105 párat.

a fővárosi bíróság komlói szabó józsefet - figyelembe véve büntetett előéletét - egy évi szabadságvesztésre, tóth tibort pedig öthónapi szabadságvesztésre ítélte, jogerősen. utóbbival szemben elrendelte, hogy le kell töltenie a korábbi 8 hónapi, akkor végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésbüntetést is. /mti/

.-.

- 10 -

bb 14. 5000 fiatal véleménye a pályakezdésről

i ké/gk sl bzs -cz

1975. szeptember 19.

a könnyűipari minisztérium megbízásából csaknem 5000 pályakezdő fiatal - 30 éven aluliak és hét évnél régebbi munkaviszonnyal nem rendelkezők - körében végzett vizsgálatot a könnyűipari szervezési intézet ergonómiai laboratóriuma.

a pályakezdők beilleszkedése a különböző munkahelyeken, valamint a munkahely részéről az új emberek fogadása igen sok és még megoldatlan problémát jelent. ezeket szereiknek csökkenteni, ezért kezdtek hozzá a kutatáshoz is, amelynek során felmérték a fiatalok iskolai és szakmai végzettségét, jelenlegi és tervezett tanulmányait. egyebek mellett vizsgálták beilleszkedésüket az üzemi szervezetekbe, azonosulásukat az üzemmel és munkakörükkel, tájékozottságukat az üzem életéről, részvételüket a termelési mozgalmakban, társadalmi aktivitásukat, valamint anyagi és szociális körülményeiket.

az eredmények elemzése után a kutatók különböző javaslatokat tettek az illetékes szerveknek. indoklásképp a vizsgálatra alapozva megállapították, hogy a pályakezdők között nagyobb a szakmunkások aránya, mint általában a könnyűipari dolgozók között. a pályakezdő férfiakkal csaknem fele, a nőknek negyede szakmunkás. szakmunkásképzőbe 36.6 százalékuk járt, viszont szakmai területen a munkába lépés óta mindössze 4 százalékuk tanult tovább. a szakképzettek háromnegyede dolgozik a tanult szakmájában, negyede rokon-, illetve más területen helyezkedett el. a kérdezett fiatalok felének iskolai végzettsége nem magasabb a nyolc általánosnál, de elég soknak még ennél is kevesebb. a kutatók javasolják, hogy a továbbtanulókat a vállalatok minél hatékonyabban támogassák, különösen azokat, akik még nem végezték el az általános iskola nyolc osztályát, ugyanis a fluktuáció ezeknél a legnagyobb.

a különböző munkahelyeken igen sok problémát, gondot okoz a munka megszokása, a fiatalok beilleszkedése a munkahelyi kollektívákba, valamint az egyénnek a megfelelő pálya választása. a könnyűipari pályakezdők negyedének a belépés pillanatában a munkahelyválasztáshoz szükséges alapvető tájékozottsága is hiányzott. legdöntőbb hatást a családi és baráti környezetből kapták. ha kiszélesítenék a pályaválasztási tanácsadást, a fiatalok jobban ismernék leendő munkájukat, kevesebben vándorolnának a különböző munkahelyek között.

/folyt. köv./
7.40/bzs

- 11 -

920 g

bb 14. /5000 fiatal ... 1. folyt./bzs

a beilleszkedésnél fontos, hogy hogyan fogadják, miről, milyen formában tájékoztatják az új belépőket a vállalatok. a kutatók úgy ítélték meg, hogy gyakorlattá kellene tenni a fogadási rendszert; aminek lényege az, hogy az új belépőt végigvezetik a különböző termelési fázisokon, így megismerheti: tulajdonképpen mivel is foglalkoznak a vállalatnál, valamint személyes, egyéni beszélgetésekkel is könnyebben tudnának bekapcsolódni a munkahelyi közösségbe.

a mozgalmi életéről, a szervezeti munkáról az érdekeltek tájékoztatása kielégítő, míg a személyi változásokról és a munkahely biztosította szociális juttatásokról szóló információk kevésnek bizonyultak, aminek hiányát a fiatalok hangsúlyozottan tették szóvá. /mti/

-. -

bb 15. hétmillió forintos megtakarítás a bakonyi bauxitbánya vállalatnál

vid/fm bzs -cz

1975. szeptember 19.

a bakonyi bauxitbánya vállalat dolgozói - elsősorban a szocialista brigádok kezdeményezésére - vállalták, hogy ebben az esztendőben 8 millió forinttal csökkentik költségeiket. az időarányos vállalat már is túlteljesítették - szeptember közepéig a megtakarítás meghaladta a 7 millió forintot. a legjelentősebb az energia-költségek mérséklése, hiszen eddig már a tervezett másfél millió forint helyett kétmillió forinttal csökkentették az energiafogyasztás értékét. kedvező eredményeket ért el a vállalat az importból beszerezhető tartalék-alkatrészek saját előállításával, illetve hazai gyártásával is. /mti/

-. -

bb 16. „tra,,: ujtípusu termoventillátor

vid/fm bzs -cz

1975. szeptember 19.

tra elnevezésű, ujtípusu termoventillátor mintapéldányai készültek el a fűtőber nagybányai gyárában. a nagyobb helyiségek, termek, üzemi csarnokok fűtésére, illetve levegőcseréjére alkalmas fűtőberendezés elődeinél kisebb, csendesebb, szebb és jobb kialakításánál sikerült több, a sorozatgyártást megkönnyítő, gazdaságossá tevő szempontot érvényesíteni. a módosított fűtőtest nemcsak jobb hatásfoku, de - nehézkes kooperáció nélkül - helyben gyártható, a korábbi tízféle nagyság helyett az új típus három nagyságban készül. a tra termoventillátor sorozatgyártását a jövő év elején kezdik meg. /mti/

u/bzs

- 12 -

g²⁰g

bb 17. alufóliás munkavédelmi ruhák és különleges szigetelésű cipők

vid/fm bzs -cz

1975. szeptember 19.

a várpalotai vegyesipari szövetkezet elkészítette a szot munkavédelmi tudományos kutató intézetében jóváhagyott különleges védőruhák mintapéldányait. az alufóliával borított védőruha - az emberi ellenállóképesség határain belül - lehetővé teszi, hogy a mentők, a tűzoltók a lángok közé is behatoljanak. a szövetkezet egy másik típusú „lángtaszító” ruhát is gyárt. különleges, sűrű szövésű anyagból olyan védőöltözékeket készítettek, amelyeket tűzveszélyes helyeken használhatnak.

megkezdték a szövetkezetben a különleges munkavédelmi cipők gyártását is. a modern technika fejlődésével ugyanis szaporodnak az elektrosztatikus feltöltődésből eredő balesetveszélyek. a nyugvó elektromosság megváltozása robbanásveszélyes üzemekben számos baleset forrása lehet. a hazai ipar régóta igényli az ilyen jellegű veszélyeket csökkentő munkavédelmi felszereléseket. ennek az igénynek tesz eleget a várpalotai vegyesipari szövetkezet az antisztatikus lábbeli készítésével. a szot munkavédelmi tudományos kutató intézet segítségével kidolgozott „vezol” lábbeli szigetelési ellenállása, kopás- és olajállósága kitűnő.

a szövetkezet a különleges cipőkből - az igényeknek megfelelően - kisebb sorozatokat állít elő, míg az alufóliás ruhákhoz tízezer négyzetméter anyagot szerzett be a szovjetunióból. /mti/

-. -

bb 18. javul a tüdőbeteg-ellátás veszprém megyében

vid/fm bzs -cz

1975. szeptember 19.

a tuberkulózis elleni küzdelem veszprém megyében is a felszámolás szakaszába érkezett, - állapította meg a megyei tanács egészségügyi osztálya.

a megbetegedések száma erősen csökkent, s a megyében mindössze 30 az idült fertőző betegek száma. a betegség nagymérvű visszaszorulása a tüdőbeteg-ellátási hálózatban jelentős szakmai erőt szabadít fel. veszprém megyében korábban a fekvőbeteg-ellátást két nagyobb intézet és két kórházi osztály végezte. jelenleg a kedvező mikroklímájú, 225 ágyas farkasgyepői gyógyintézet áll a rászorulóknak rendelkezésére.

/folyt. köv./

7.53/bzs

- 13 -

g²⁰g

bb 18. /javul ... 1. folyt./bzs

a tüdőgondozó intézet hálózata - amely sajátos eszközökkel végzi a betegek felkutatását, nyilvántartását, a rászorulóknak fekvő intézetbe utalását és gondozását - a felszabaduló szakmai erőket most az ugynevezett nem specifikus légzőszervi betegségekkel való szervezett foglalkozásra irányítja. így ellátja a nem tbc-s tüdőbetegek felkutatását, vizsgálatát, gyógykezelését és gondozását is. veszprém megye nem tbc-s tüdőbetegeinek pontos számát még nem ismerik. e betegségek közé tartoznak a tüdő- és mellhártya jó- és rosszindulatú daganatai, a krónikus hörgőbetegségek, az asztma és a tüdőtágulás. korai felfedezésük nagyjelentőségű az eredményes gyógyítás érdekében. /mti/

..

bb 19. nagyarányú koncentráció győr-sopron megye mezőgazdasági üzemeiben - növelik a társulások számát is

vid/fm bzs -cz

1975. szeptember 19.

győr-sopron megye mezőgazdasági üzemeiben nagyarányú koncentráció ment végbe az elmúlt években, és ez a folyamat jelenleg is tart. 1959-ben 262 termelőszövetkezet működött átlagosan 808 hektáros területen. jelenleg 84 tsz gazdálkodik a megyében, átlagosan 2400 hektáron. ugyanezen idő alatt az állami gazdaságok földterülete 2966 hektárról 7552 hektárra növekedett. e koncentráció egyesülések eredménye. a termés hozamok növekedése, a zárt rendszerű termelési módszerek gyors terjedése kísérte a folyamatot. a kukoricát az állami gazdaságokban ma már teljesen iparszerűen, a termelőszövetkezetekben pedig a vetésterület 39 százalékán termelik zárt termelési rendszerben. iparszerűen termesztik az állami gazdaságok a zöldségféléket, a dohányt és több más növényt is.

szép eredményei vannak az állattenyésztés szakosodásának is. a megye állami gazdaságaiban három szakosított szarvasmarhatelep van 3664 férőhellyel. ezenkívül négy szakosított sertéstelep is működik, 2028 koca-férőhellyel. nyolc termelőszövetkezeti szakosított szarvasmarhatelep van, 3894 férőhellyel. hasonló számú szakosított sertéstelep pedig évente 50 ezer hizót értékesít.

/folyt. köv./

8.03/bzs

- 14 -

g2r g

bb 19. /nagyarányú ... 1. folyt./bzs

jól működnek a megyében a különböző társulások és közös vállalkozások, számukat éppen ezért a jövőben gyarapítják. többek között a nagy területet átfogó és kiszolgáló erőgép-társulást hoznak létre a tsz-ek és az állami gazdaságok, továbbá a rába magyar vagon- és gépgyár, a mezőgép tröszt, a bábolnai mezőgazdasági kombinát, az észak-dunántúli vízügyi igazgatóság és az erdőgazdaságok kooperációjában. e vállalkozás alapötletét az adta, hogy az idén éppen győrött megkezdődött a korszerű és nagy teljesítményű földmunka-erőgépek - a rába-steiger traktorok - gyártása.

ugyancsak a közeli tervek között szerepel a repülőgépes, illetve helikopteres növényvédelem széleskörű bevezetése. ennek elősegítésére is társulást alakítanak az érdekelt gazdaságok. rövidesen megalakulnak az agrokémiai központok is a megyében. az erdőtelepítések szakszerű irányítására és a környezetvédelmi feladatok ellátására, a kitermelt fa feldolgozására a termelőszövetkezetek a megyében működő erdőgazdaságok erdőtelepítő és feldolgozó társulást hoznak létre. a szőlőtermelő vidékeken a telepítésre, a termelés és a feldolgozás korszerűsítésére alakítanak társulást. /mti/

..

bb 20. társadalmi összefogással is gazdagodnak, szépülnek vas megye települései - 43 millió forint értékű társadalmi munka

vid/fm bzs -cz

1975. szeptember 19.

vas megyében a pártkongresszus és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére, minden eddiginél élénkebb társadalmi munkaverseny bontakozott ki, amelynek célja a városok, községek további szépítése, gazdagítása, a településfejlesztési tervek megvalósítása. a versenyt a megyei tanács, a hazafias népfőnt, a kisz és a szakszervezetek kezdeményezték, s felhívásukra a társadalmi munkások ezrei az év első felében több mint negyvenhárom millió forint értékű közhasznú munkát végeztek.

a verseny eddigi eredményeit, tapasztalatait, s a további feladatokat ezekben a napokban járásokként, városokként vitatják meg. a megyeszékhelyen például a lakosság erre az évre tizenegymillió forint értékű társadalmi munkát vállalt, s ebből már az első félévben kilencmillió forint értékű munkát teljesítettek.

/folyt. köv./

8.10/bzs

- 15 -

g2r g

bb 20. /társadalmi , ... 1. folyt./bzs

kiemelkedő az a tevékenység, amelyet a lakosság az óvodák létrehozásáért végzett, s aminek eredménye a tervezettnél ezerral több hely a kisgyermek számára. óvoda épült társadalmi összefogással többek között celldömölkön, körmenden, hosszuperesztegen, rumban, nyőgéren, pecölben. vámoscsaládon orvosi rendelőt hoztak tető alá, répcelakon kétszer annyi értékű társadalmi munkát végeztek, mint amennyire az év elején vállalkoztak. /mti/

-. -

bb 21. jó indítás a fiatal vasi tehetségeknek

vid/fm bzs -cz

1975. szeptember 19.

vas megyében nagy gondot fordítanak arra, hogy a tehetséges fiatalok jól indulhassanak pályájukon, s felszínre kerüljön szellemi kapacitásuk. mindenekelőtt a kisz szívügye ez, de lehetőségek határain belül a tanácsok, intézmények is közreműködnek, mecénáskodnak. a kisz segítségével 1968-ban alakult meg szombathelyen a fiatal vasi képzőművészek csoportja. a mintegy 20 tagú kör a korábban magukra hagyott, minimális vagy semmilyen kiállítási lehetőséggel nem rendelkező kezdőknek kollektív műtermet és kiállítási alkalmakat nyújt. pályázatokkal erősítik az alkotói kedvet, s a pályázók közül többen bekerülnek a körbe. a legsikerültebb alkotásokat megvásárolják a fiataloktól. a műtermes lakásokból is juttattak nekik. segíti tehetségük kibontakozását a vasi és szlovén művészek egyre mélyülő kapcsolata, a szombathelyen rendezett rangos kiállítások sorozata, a közeli zsenyei művésztelep.

az életünk című, szombathelyen megjelenő folyóirat, továbbá a vas népe című megyei lap rendszeresen fórumot ad a fiatal íróknak, költőknek. a tanárképző és a kisz közös kiadásban megjelenő „jelentkezünk”, és a középiskolai újságok is segítik a tehetségek felkutatását. tíz fiatal költő műveiből, a vas megyei állami építőipari vállalat, valamint több művelődési szerv anyagi és erkölcsi támogatásával antológia jelent meg. sárvár ad kétevenként otthont az országos diákiró és diákköltő találkozóknak, amely mindig új pezsgést hoz a junior tollforgatók tevékenységébe.

a fiatalok zenei nevelését segíti a nemrég felépült új szombathelyi zeneiskola és koncertterem. itt, s a vidéki iskolákban és kihelyezett osztályokban mintegy másfélezer növendék tanul. a fiatal zeneművészeknek saját fuvós ötöse és ezen belül fuvóstriója működik. rendszeresen házi továbbképzéseket tartanak a fiatalok részére. többen résztvettek a weimari nemzetközi zenei táborban. /mti/

8.15/bzs

-. -
- 16 -

g³⁰g

bb 22. elutazott a venezuelai kongresszus elnöke

t pr s bh -cz

1975. szeptember 19.

pénteken elutazott budapestről gonzalo barrios, a venezuelai köztársaság nemzeti kongresszusának elnöke, aki küldöttség élén - a magyar országgyűlés meghívására hivatalos látogatást tett hazánkban. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren apró Antal, az országgyűlés elnöke és Inokai János, az országgyűlés alelnöke bucsúztatta. ott volt Manuel Villanueva meghatalmazott miniszter, a venezuelai köztársaság budapesti nagykövetségének ügyvivője.

gonzalo barrios elutazása előtt nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának. elmondotta:

- személyünkben első ízben járt Magyarországon venezuelai parlamenti küldöttség. örömmel tettünk eleget a meghívásnak, s jól lehet csak ismerkedni, benyomásokat gyűjteni jöttünk, nem titkoltuk szándékunkat: a látogatást feltétlenül szeretnénk felhasználni a két ország között meglévő kapcsolatok bővítésére. most, utunk végén elmondhatom, hogy elértük célunkat. módunk volt vezető államférfiakkal szót váltani a kereskedelmi és kulturális kontaktusokról, remélem, hogy ezsmecseréink fontos gyakorlati eredményeket szülnek. hogy példát is említek: fővárosunkban, Caracasban ikarusautóbuszok közlekednek, és úgy tudom, hogy egy korábbi üzletkötés részeként országunk még többszáz autóbust vár Magyarországról. mostani beszélgetéseink során egyébként arról is szó esett, hogy az autóbuszgyártásban talán egy konkrétabb kooperációt is megvalósíthatnánk. persze a mi parlamenti delegációnknak arra nem volt közvetlen felhatalmazása, hogy kereskedelmi ügyekben is eljárjon. de számos értékes tapasztalatot gyűjtöttünk, s ezeket az információkat gazdasági szakembereink minden bizonnyal jól hasznosítják majd akkor, amikor üzletkötésre kerül sor. már pedig az üzletkötések biztosan szaporodni fognak. benyomásaimat összegezve elmondhatom: újabb lépést tettünk afelé, hogy a két ország, a két nép még jobban megismerje egymást. meggyőződésem, hogy kapcsolataink mélyülni, szélesedni fognak gazdasági, kulturális téren éppúgy, mint más vonatkozásokban, például a műszaki-tudományos együttműködésben - zárta nyilatkozatát gonzalo barrios. /mti/

-. -

- 17 -

9.03 bh

g³⁰g

bb 23. rendőrségi hírek

be bh -cz

1975. szeptember 19.

baján a kapisztrán utcában jászfi páál 26 éves autószerelő helyi lakos személygépkocsijával figyelmetlen vezetés közben elgázolta kubatovics andrás 54 éves segédmunkás, helyi lakos gyalogost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. eljárás indult a személygépkocsi vezetője ellen.

miskoncon a kun béla uton gyuranecz lászló 6 éves iskolai tanuló miskolci gyermek féktávolságon belül egy tehergépkocsi elé szaladt, amely halálra gázolta./mti/

--

bb.24. a lottó nyerőszámai

be/fé -cz

1975.szeptember 19.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a gyöngyösön megtartott 38. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

2, 49, 79, 81, 88.

/mti/

--

bb 25. bkv közlemények

mm bh -cz

1975. szeptember 19. j

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 21-én üzemkezdettől a 20-as 30-as, 120-as és 130-as autóbuszokat újpest városközpontjának építése miatt a pozsonyi ut-bajcsy zsilinszky ut elterelt útvonalon közlekedtetik. új megállót a 20-as és a 30-as autóbuszok részére a nyár utca kereszteződése, valamint a petőfi utca kereszteződése előtt létesít.

szeptember 21-én üzemkezdettől a 20/y jelzésű autóbusz t széchenyi tér-erzsébet utca-chinoin utca-pozsonyi utca meghosszabított útvonalon közlekedtetik. új megállót a pozsonyi uton a bur-teleppel szemben lévő villamos helyett közlekedő k-jelzésű autóbusszal közösen, valamint a chinoin utca kereszteződése előtt létesít./mti/

--

- 18 -

10.40 bh

bb 26. befejezte magyarországi tárgyalásait a csehszlovák közlekedési miniszter

tm sl bh -cz

1975. szeptember 19.

rödönyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter meghívására szeptember 17-19. között hivatalos látogatáson magyarországon tartózkodott dr. stefán sutka, a csehszlovák szocialista köztársaság szövetségi közlekedési minisztere.

a két miniszter a teljes nézetazonosság és a baráti együttműködés szellemében folytatott tárgyaláson megvizsgálták a két ország közlekedési szervei közötti együttműködés további bővítésének lehetőségét, és megfelelő intézkedésekben állapodtak meg, melyek lehetővé teszik a két országba irányuló, illetve a két országban áthaladó szállítások meggyorsítását, valamint a közlekedés szervei előtt álló feladatok eredményesebb megoldását.

dr. stefán sutka és kísérete pénteken visszautazott csehszlovákiába./mti/

--

bb 27. kinek kell, hogyan lehet vizsgát tenni az új kreszből - fkbt-sajtótájékoztató

t tf s bh -cz

1975. szeptember 19.

a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeténél sajtótájékoztatót tartott pénteken a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács. daniel mihály, az fkbt „budapesti új kresz akcióbizottság” vezetője ismertette az 1976 január elsején hatályba lépő új közlekedési szabályok oktatásának formáit és azt, hogy a gépjárművezetőknek hogyan lehet, illetőleg kell vizsgát tenniük a fővárosban.

a téma hátterét érzékeltethetik a következő adatok: a hivatásos és magángépjárművezetőknek mintegy egyharmada lakik a fővárosban, s ez több mint 100 ezer hivatásos, körülbelül 330 ezer magángépjárművezetőt, továbbá 50 ezer motorkerékpár-vezetői engedéllyel rendelkező, közlekedő embert jelent. a járművek száma természetesen ennél kevesebb, de a közületi gépjárművek üzemeltetése általában két műszakos, a legtöbb családnál, ahol személygépkocsi van, ketten-hárman is rendelkeznek vezetői jogosítvánnyal.

/folyt. köv./

- 19 -

10.55 bh

11⁵⁰og

bb 27. /kinek kell, ... folyt./ bh

négyféle formája van a fővárosban az új kresz oktatásának, a járművezetők képzésének:

a közlekedésbiztonsági tanácsok szervezésében, a tit-től küldött oktatókkal 4x2 órás tanfolyamokon történik a magángép-járművezetők továbbképzése / 40 forint tandíj ellenében/. a nagy közlekedési és szállítási vállalatok saját hatáskörben, saját oktató-apparátusukkal szervezik meg a képzést, és itt a tanfolyam javasolt időtartama konzultációval, vizsgával együtt 16 óra. az autóközlekedési tanintézet és az mhsz is indít - egyéni és csoportos jelentkezés alapján - tanfolyamokat: a hivatásos járművezetők képzésére, ugyancsak 16 órás időtartammal. az egyéni jelentkezők - az olyan hivatásos járművezetők - engedéllyel rendelkezők, akik nem járművezetői munkakörben dolgoznak - 80 forint tandíjat fizetnek, a járművezetői munkakörben foglalkoztattak tanfolyami költségeit az alkalmazó vállalat fedezi. végül, negyedik oktatási formaként, a magyar autókлуб budapesti az üzemi csoportoknál és központi-lag szervez tanfolyamokat.

felhívták a figyelmet a sajtótájékoztatóra arra, hogy a februárban megjelent 7. számú „magyar közlöny”, tartalmazza az új kresz-t, a szabályokat és a jelzőtáblákat egyaránt. szeptember végén jelenik meg a „mi az új a kresz-ben”, című kiadvány, amelyet 7 forintért árúsítanak. az oktatáshoz különféle segédanyagokat is készítettek. ezek közül az egyik: „utmutató az új kresz értelmezéséhez”, amelyet az oktatást végző tanfolyam-vezetők használnak. nyomtattak a közúti jelzéseket ismertető nagyméretű plakátokat, amelyek alkalmasak a járművezetők oktatásán kívül más közlekedők - gyalogosok, utasok, kerékpárosok - oktatására is. az új kresz-t ismertető tízrészes sorozatot mutat be a tv-híradó október 1-től minden szerdai napon, és a képi-leg bemutatott anyagot a következő napokon a népszabadság is közli. a sorozat témái: a gyalogosok elsőbbsége, áthaladása, a kerékpárosokra vonatkozó szabályok, új fényjelző készülékek, párhuzamos közlekedés, haladás autópályán és autótúton, előzés, sebesség, követési távolság, áthaladási elsőbbség, az autóbuszok, trolibuszok, villamosok közlekedése, a menetirány-változtatás, hátramenet, egyirányú utca, körforgalom, megállás, várakozás, világitás, hang- és fényjelzés, személyszállítás. a sorozat elsősorban azoknak jelenthet segítséget, akik - mert erre is lehetőség van - tanfolyam elvégzése nélkül kívánnak önkéntes vizsgát tenni.

a vizsgáztatás egyébként teszt-lapokkal történik: 15 kérdés szerepel rajtuk, két vagy három lehetőség közül kell kiválasztani mindegyikre a helyes választ. a kitöltési idő 20 perc. minden helyes válasz 1-1 pontot ér, sikeresnek csak az a vizsga tekinthető, ahol a teszt lapon legfeljebb két hibapont van. a sikeres vizsgáról, a tanfolyam elvégzéséről a járművezetők igazolványt kapnak. a hivatásos járművezetők részére kötelező a tanfolyam elvégzése és a vizsga, viszont a magánautósok és motor-kerékpárvezetők tanfolyam nélkül is tehetnek önkéntes vizsgát. lehetőség van arra, - és a sajtótájékoztatóra úgy nyilatkoztak: jó lenne, ha minél többen élnének vele -, hogy gyalogosok is vizsgát tegyenek az új kresz-ből, hiszen a szabályok ismerete nekik is előnyükre szolgál./mti/

--

- 20 -

11.05 bh

11.05

bb 28. továbbra is a hozam növelése a legfontosabb - országos buzatermesztési tanácskozás kapuvárott

vid ká bh -cz

1975. szeptember 19.

pénteken országos buzatermesztési ankétot rendeztek kapuvárott a dunántúli megyék, valamint pest megye mezőgazdasági irányító szakembereinek, az egyetemek, tudományos kutató intézetek és az országos főhatóságok képviselőinek részvételével.

a tanácskozást horváth imre, a győr-sopron megyei pártbizottság titkára nyitotta meg. az elnöki tisztet váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes töltötte be. a buzatermesztés tapasztalatairól s a fejlesztési feladatokról dr. láng géza akadémikus tartott előadást, amelyet több konferencián és vita követett.

az országos tanácskozás állást foglalt amellett, hogy az elkövetkező években a termőterület szinten tartása mellett a hozamok további növelése a legfontosabb feladat. fokozottabb gondot kell fordítani a vetőmagellátásra, a nagyhozamu fajták kiválasztására, a gépesítésre, a műtrágya felhasználás helyes arányainak kialakítására. ez utóbbira az ideai csapadékos időjárás különösen felhívta a figyelmet. a gyengébb száru búzafajtáknál változtatni kell a műtrágyázás arányain.

a dunántúlon, különösen győr-sopron, somogy, fejér és baranya megyében, nagy jelentőségű a buza terméshozamának fokozása, hiszen e megyék az ország fő buzatermelő területei közé tartoznak. csupán e négy megyében mintegy 300 ezer hektáron termesztettek búzát az idén./mti/

--

bb 29. kisgrafikai kiállítás szombathelyen

vid ká bh -cz

1975. szeptember 19.

a képzőművészeti világhét alkalmából jubileumi kisgrafikai kiállítás nyílt pénteken szombathelyen, a berzsenyi daniel megyei könyvtárban. a kiállításon a képzőművészek szövetsége képzőművészeti szakosztálya és a kisgrafikai barátok köre által fel-szabadulásunk 30. évfordulójára meghirdetett pályázat legsiker-ültebb műveiből több mint kétszáz kisgrafikát mutatnak be.

a kiállítás megnyitója után képzőművészeti kisfilmeket vetítettek./mti/

--
- 21 -

11.40 bh

12.30 g

bb.30. a nyárutó ismét megélénkítette a balaton vendégforgalmát

vid-ká/fé-cz

1975.szeptember 19.

a balatonnál, ahol még több mint 20 ezerre tehető az állandó vendégek száma, a nyári időjárás hatására ismét megélénkült a vendégforgalom. a tóhoz vezető utakon időnként kisebb autókara-
vások torlódnak össze. a hazai vendégjárás mellett jelentős a kül-
földi turistaforgalom is. a tónál tartózkodók közül sokan meghosz-
szabbították balatoni programjukat. különösen eleven a forgalom
síófokon, ahol a szállodasor előtt szeptemberben is állandóan zsu-
foltak a parkirosok. a balatonon a strandok egy részét még nyitva
tartják, az idősebb korosztály azonban már jobbra a melegvízű für-
dőket keresi fel. hévíz forgalma rendkívül élénk. a melegvízű gyógy-
fürdőhely valamennyi utcáját zsufolásig megtöltötték a parki-
rozó gépjárművek.

a balaton vidékén már pénteken megkezdődött a vikendforgalom.
a meleg, verőfényes időjárást kihasználva sokan keresték fel a ba-
latonfelvidéket szüreti programmal. balatonszemesen az autósoknak
kináltak programot, ahol dacia márkatalálkozót rendeztek./mti/
--

Felhasználható 17. órától!
-----

bb.31. sajtókiállítás kőszegen

vid-ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

sajtókiállítás nyílt pénteken kőszegen a jurisich vár lovag-
termében a magyar posta rendezésében. a kiállításon a hazai, a
szocialista országok és a nyugati haladó sajtó több mint félezer
napilapja, folyóirata, szak- és divatlapja látható. beavatja a ki-
állítás a nézőket az újságkészítés rejtélmeibe a riport felvételé-
től a szerkesztőségi, a nyomdai, a terjesztői munkáig. izelítőt ad
a tárlat a külföldön megjelenő magyar nyelvű képes folyóiratokból
is./mti/
--

- 22 -

12.40 bh

13⁴⁰g

bb 32. időjárásjelentés

bh -cz

1975. szeptember 19.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken délben:

még meleg marad az idő

a hűvösebb óceáni léghullámok ma reggel nyugat-európa egy
részén, valamint észak-európában változékony, szeles, többfelé
csapadékos időjárást okoztak. európa többi részén folytatódott
az általában derült, a reggeli ködöktől eltekintve száraz,
meleg idő. a következő 36 órában a kárpát-medencében a hőmérsék-
let még lényegesen nem változik.

hazánkban csütörtökön napos, száraz, meleg idő volt. a hő-
mérséklet csúcserőke 25, 30 fok között alakult. a hajnali órák-
ban néhány helyen köd képződött. péntek hajnalra 9, 15 fokig
hűlt le a levegő. a ködök a kora délelőtti órákra mindenütt fel-
oszlottak. a délelőtti folyamán folytatódott a napos, száraz idő.
a hőmérséklet 11 órakor az ország nagy részén 21, 26 fok között
váltakozott.

budapest csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke
20,8 fok volt, a százéves átlagnál 4,4 fokkal magasabb.
ma 12 órakor budapest a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre
átszámított légnyomás 770 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás szombat estig:
-----

kevés felhő, csapadékmentes idő. mérsékelt, időnként megélén-
kítő déli, délkeleti szél. a hajnali és a reggeli órákban párás
levegő, több helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmér-
séglet: 9, 14, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 24, 28
fok között.

a duna vízállása budapestnél: 262 cm. /mti/
--

- 23 -

12.45 bh

13⁴⁵g

bb 33. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig:

se bh -cz

1975. szeptember 19.

1. zenei világnap
2. szocialista építőipari szervezetek munkája
3. néprajzkutató
4. kulturális fejlesztés a várkerületben
5. a sárvári vár helyreállítása
6. bemutatók
7. a lakástextil vállalat a bnv-n
8. a hadtörténeti intézet 30. éves
9. helyreállították a nagydobszai talpasházat
10. bébiruhák
11. 25 éves a siketek szövetsége
12. ipari skanzen
13. védőkesztyűket loptak
14. fiatalok véleménye a pályakezdésről
15. megtakarítás a bakonyi bauxitbányákban
16. új típusu termoventillátor
17. alufóliás munkavédelmi ruhák
18. tüdőbeteg-ellátás veszprém megyében
19. átszervezés a győr megyei mg.üzemekben
20. társadalmi munka vas megyében
21. tehetséges fiatalok pályakezdése vas megyében
22. elutazott g.barrios
23. rendőrségi hírek
24. Lottó
25. a bkv közleménye
26. elutazott stefan sutka és kísérete
27. fkbt sajtótájékoztató
28. buzatermesztési tanácskozás
29. grafikai kiállítás szombathelyen
30. balatoni idegenforgalom
31. sajtókiállítás kőszegen
32. időjárásjelentés
33. hirjegyzék

--

- 24 -

12.50 bh

13⁵⁰g

bb.34. személygépkocsikat tört fel - három és fél évi szabadságvesztésre ítélték

vid=/ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

hetedszer került a bíróság elé csukovics lászló pilisszentiványi lakos. a 33 éves foglalkozás nélküli vádlott legutóbb 1974.őszén szabadult, de munkát nem vállalt, s a személygépkocsik feltörésére specializálta magát. esztergomban egy parkirozó vállalati gépkocsiból ellopott egy férfi kabátot és 300 liter benzinre szóló jegyet. nem sokkal később ugyancsak esztergomban betörte egy trabant szélvédő üvegét, s elemelte a kocsiiban lévő táskákat, egyéb tárgyakat.

az esztergomi megyei bíróság jogtalan behatolással, többszörös visszaesőként elkövetett lopás büntette miatt három és fél évi szabadságvesztésre ítélte csukovics lászlót. a közügyek gyakorlásától 5 évre eltiltották. ugyanakkor a bíróság elrendelte a vádlott szigorított őrizetét, ami azt jelenti, hogy a szabadságvesztés le-töltése után - magatartásától függően - még 2 évtől 5 évig őrizetben marad./mti/

--

bb.35. ^{beérett} az egeri leányka

vid=/ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

heves megye történelmi borvidékein meggyorsult a szüret. tömegesen szedik már a korai és középérésű szőlőfajtákat. beérett az egeri borvidék egyik legrangosabb szőlőfajtája, a leányka is.

a szüret fokozódásával párhuzamosan megélénkült a munka az eger-gyöngyös vidéki pincegazdaság feldolgozó üzemeiben. a vállalat 16 üzemében mostanáig 60 ezer mázsa szőlőből préseltek illatos mustot. a vállalat egeri főpincészetében pénteken egyetlen napon tízezer mázsa szőlőt dolgoztak fel./mti/

--

bb.36. debreceni küldöttség sumenben

vid=/ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

dr.ács istvánnak, a városi tanács elnökének vezetésével debreceni küldöttség utazott sumenbe, debrecen bulgáriai testvérvárosába. a delegáció megbeszéléseket folytat a testvérvárosi kapcsolatok fejlesztéséről./mti/

--

13.20/fé

-25-

13⁵⁰g

bb.37. módszertani bölcsődét adtak át debrecenben

vid-ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

uj gyermekintézménnyel gazdagodott debrecen. pénteken átadták rendeltetésének a 17 millió forintos költséggel épült, korszerűen felszerelt és berendezett módszertani bölcsődét. az új létesítményben három korcsoportban 120 gyermeket gondoznak./mti/

--

bb.38. felhasználható: 16.00 órától!

székesfehérvári képzőművészek kiállítása

vid-/ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

pénteken székesfehérvárott, a gárdonyi géza művelődési házban, ünnepélyesen megnyitották a székesfehérvári képzőművészek kiállítását. a tárlaton tíz székesfehérvári művész - áron nagy lajos, balagó imre, bodor aladár, ecsedi mária, francsics józsef, kiss istván, m.tóth istván, meszlényi jános, sándorfalvi sándor, valamint ujházi péter - mutatta be legújabb alkotásait./mti/

--

bb.39. több mint félmillió négyzetméter park debrecenben

vid-/ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

egy esztendő alatt 23 millió forintot költöttek debrecenben parkosításra, az utcák, terek, szebbé tételére. a lakosság 8 millió forint értékű önkéntes munkát vállalt a közterületi parkosításban. a széleskörű összefogás nyomán egyetlen esztendőben, a tiszta, virágos mozgalom keretében, 155.000 négyzetméterrel növekedett a parkterület debrecenben, s az összesen meghaladja a félmillió négyzetmétert. a vállalatok, kertészetek, önkéntes parkosítók munkáját nagymértékben segítette, hogy földet, komposztot, műtrágyát, fűmagot és egynyári virágpalántát kedvezményes áron biztosítottak részükre.

a tiszta, virágos mozgalom eredményeit pénteken értékelték debrecenben. a városi tanács nagydíját - félmillió forintot - az első kerület lakói kapták. ezt a pénzt ugyancsak a környék szebbé tételére használhatják fel. a legkiválóbb társadalmi munkások bérletet kaptak, amellyel a csokonai színház előadásait látogathatják./mti/

--

13.30/fé

-26-

13stg

bb 40. a szerkesztőségek figyelmébe!

mir bh -cz

1975. szeptember 19.

szeptember 18-án csütörtökön bb 4-es szám alatt oltási menetrend az év végéig címmel kiadott anyagunk 3. bekezdéséből - technikai hiba folytán - egy mondat kimaradt. a szöveg így értelemzavaróvá vált. a hibás bekezdés helyesen így hangzik:

„ a diftéria, a pertussisz és tetanusz ellen a 6 éven aluliak egyidejűleg kapnak oltást több alkalommal is: először - kellő védettségük kialakításához - három egymásutáni hónapban, 3, 4 és 5 hónapos koruk betöltése után; a védettség megőrzése érdekében pedig 3 és 6 éves korukban is. kanyaró ellen a gyermek

10 hónapos korában válik esedékessé a védőoltás. ezt az oltást

1973 végétől tették kötelezővé, és eredményei igen kedvezőek a kanyaró járványügyi helyzetének alakulásában. a himlő elleni védőoltás 1 éves korában esedékes; ez több évre szóló védettséget biztosít,./mti/

bb 41. 25 éves a szocialista szakmunkásképzés - nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes sajtótájékoztatója

t ol gk sl bh -cz

1975. szeptember 19.

az idén 25 éves a magyarországi szocialista szakmunkásképzés. a negyedszázados évfordulót gazdag eseménysorozat teszi emlékeztetővé. erről nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes pénteken tájékoztatta a sajtó munkatársait. mint elmondotta, a közeli napokban sorra kerülő események - köztük az „ alkotó ifjúság, „ címmel kedden nyíló kiállítás, tanárok, oktatók, iskolák ki-tüntetése, valamint a szocialista országok szakmunkásképzés-sel foglalkozó főhatósági vezetőinek szeptember 23-26 között budapesten összeülő tanácskozása egyaránt a szakmunkásképzés eredményeinek összegezését és továbbfejlesztésének ügyét szolgálják.

a szakmunkástanulók által készített munkadarabokból, termékekből, pályázatra beküldött pályamunkákból összeállított, a kgm technika házában kedden nyíló kiállításon a 25 éves szocialista szakmunkásképzés társadalmi-népgazdasági jelentőségéről kívánnak képet adni. az első tanonckiállítástól - amelyet 1947 áprilisában nyitottak meg budapesten - hosszú volt az út a legújabbig, ahol a kiállított tárgyak, modellek, a népgazdaságilag jelentős termékek, a fiatalok alkotókészségét bizonyító szakköri munkák nagy fejlődésről tanuskodnak. /folyt. köv ./

- 27 -

13/1645

bb.37. módszertani bölcsődét adtak át debrecenben

vid-ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

uj gyermekintézménnyel gazdagodott debrecen. pénteken átadták rendeltetésének a 17 millió forintos költséggel épült, korszerűen felszerelt és berendezett módszertani bölcsődét. az új létesítményben három korcsoportban 120 gyermeket gondoznak./mti/

-.-

bb.38. felhasználható: 16.00 órától!

székesfehérvári képzőművészek kiállítása

vid-/ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

pénteken székesfehérvárott, a gárdonyi géza művelődési házban, ünnepélyesen megnyitották a székesfehérvári képzőművészek kiállítását. a tárlaton tíz székesfehérvári művész - áron nagy lajos, balagó imre, bodor aladár, ecsedi mária, francsics józsef, kiss istván, m.tóth istván, meszlényi jános, sándorfalvi sándor, valamint ujházi péter - mutatta be legújabb alkotásait./mti/

-.-

bb.39. több mint félmillió négyzetméter park debrecenben

vid-/ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

egy esztendő alatt 23 millió forintot költöttek debrecenben parkosításra, az utcák, terek, szebbé tételére. a lakosság 8 millió forint értékű önkéntes munkát vállalt a közterületi parkosításban. a széleskörű összefogás nyomán egyetlen esztendőben, a tiszta, virágos mozaik keretében, 155.000 négyzetméterrel növekedett a parkterület debrecenben, s az összesen meghaladja a félmillió négyzetmétert. a vállalatok, kertészetek, önkéntes parkosítók munkáját nagymértékben segítette, hogy földet, komposztot, műtrágyát, fűmagot és egynyári virágpalántát kedvezményes áron biztosítottak részükre.

a tiszta, virágos mozaik eredményeit péntekén értékelték debrecenben. a városi tanács nagydíját - félmillió forintot - az első kerület lakói kapták. ezt a pénzt ugyancsak a környék szebbé tételére használhatják fel. a legkiválóbb társadalmi munkások bérletet kaptak, amellyel a csokonai színház előadásait látogathatják./mti/

-.-

13.30/fé

-26-

13stg

bb 40. a szerkesztőségek figyelmébe!

mir bh -cz

1975. szeptember 19.

szeptember 18-án csütörtökön bb 4-es szám alatt oltási menetrend az év végéig címmel kiadott anyagunk 3. bekezdéséből - technikai hiba folytán - egy mondat kimaradt. a szöveg így értelemzavaróvá vált. a hibás bekezdés helyesen így hangzik:

„ a diftéria, a pertussisz és tetanusz ellen a 6 éven aluliak egyidejűleg kapnak oltást több alkalommal is: először - kellő védettségük kialakításához - három egymásutáni hónapban, 3, 4 és 5 hónapos koruk betöltése után; a védettség megőrzése érdekében pedig 3 és 6 éves korukban is. kanyaró ellen a gyermek

10 hónapos korában válik esedékessé a védőoltás. ezt az oltást

1973 végétől tették kötelezővé, és eredményei igen kedvezőek a kanyaró járványügyi helyzetének alakulásában. a himlő elleni védőoltás 1 éves korában esedékes; ez több évre szóló védettséget biztosít,./mti/

bb 41. 25 éves a szocialista szakmunkásképzés - nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes sajtótájékoztatója

t ol gk sl bh -cz

1975. szeptember 19.

az idén 25 éves a magyarországi szocialista szakmunkásképzés. a negyedszázados évfordulót gazdag eseménysorozat teszi emlékeztetővé. erről nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes pénteken tájékoztatta a sajtó munkatársait. mint elmondotta, a közeli napokban sorra kerülő események - köztük az „ alkotó ifjúság, „ címmel kedden nyíló kiállítás, tanárok, oktatók, iskolák kiüntetése, valamint a szocialista országok szakmunkásképzésével foglalkozó főhatósági vezetőinek szeptember 23-26 között budapesten összeülő tanácskozása egyaránt a szakmunkásképzés eredményeinek összegezését és továbbfejlesztésének ügyét szolgálják.

a szakmunkástanulók által készített munkadarabokból, termékekből, pályázatra beküldött pályamunkákból összeállított, a kgm technika házában kedden nyíló kiállításon a 25 éves szocialista szakmunkásképzés társadalmi-népgazdasági jelentőségéről kívánnak képet adni. az első tanonckiállításról - amelyet 1947 áprilisában nyitottak meg budapesten - hosszú volt az út a legújabbig, ahol a kiállított tárgyak, modellek, a népgazdaságilag jelentős termékek, a fiatalok alkotókészségét bizonyító szakköri munkák nagy fejlődésről tanuskodnak. /folyt. köv ./

13.16.45

- 27 -

bb.37. módszertani bölcsődét adtak át debrecenben

vid-ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

uj gyermekintézménnyel gazdagodott debrecen. pénteken átadták rendeltetésének a 17 millió forintos költséggel épült, korszerűen felszerelt és berendezett módszertani bölcsődét. az új létesítményben három korcsoportban 120 gyermeket gondoznak./mti/

..-

bb.38. felhasználható: 16.00 órától!

székesfehérvári képzőművészek kiállítása

vid-/ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

pénteken székesfehérvárott, a gárdonyi géza művelődési házban, ünnepélyesen megnyitották a székesfehérvári képzőművészek kiállítását. a tárlaton tíz székesfehérvári művész - áron nagy lajos, balagó imre, bodor aladár, ecsedi mária, francsics józsef, kiss istván, m.tóth istván, meszlényi jános, sándorfalvi sándor, valamint ujházi péter - mutatta be legújabb alkotásait./mti/

..-

bb.39. több mint félmillió négyzetméter park debrecenben

vid-/ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

egy esztendő alatt 23 millió forintot költöttek debrecenben parkosításra, az utcák, terek, szebbé tételére. a lakosság 8 millió forint értékű önkéntes munkát vállalt a közterületi parkosításban. a széleskörű összefogás nyomán egyetlen esztendőben, a tiszta, virágos mozgalom keretében, 155.000 négyzetméterrel növekedett a parkterület debrecenben, s az összesen meghaladja a félmillió négyzetmétert. a vállalatok, kertészetek, önkéntes parkosítók munkáját nagymértékben segítette, hogy földet, komposztot, műtrágyát, fűmagot és egynyári virágpalántát kedvezményes áron biztosítottak részükre.

a tiszta, virágos mozgalom eredményeit pénteken értékelték debrecenben. a városi tanács nagydíját - félmillió forintot - az első kerület lakói kapták. ezt a pénzt ugyancsak a környék szebbé tételére használhatják fel. a legkiválóbb társadalmi munkások bérletet kaptak, amellyel a csokonai színház előadásait látogathatják./mti/

..-

13.30/fé

-26-

13.30/fé

bb 40. a szerkesztőségek figyelmébe!

mir bh -cz

1975. szeptember 19.

szeptember 18-án csütörtökön bb 4-es szám alatt oltási menetrend az év végéig címmel kiadott anyagunk 3. bekezdéséből - technikai hiba folytán - egy mondat kimaradt. a szöveg így értelemzavaróvá vált. a hibás bekezdés helyesen így hangzik:

„ a diftéria, a pertussisz és tetanusz ellen a 6 éven aluliak egyidejűleg kapnak oltást több alkalommal is: először - kellő védettségük kialakításához - három egymásutáni hónapban, 3, 4 és 5 hónapos koruk betöltése után; a védettség megőrzése érdekében pedig 3 és 6 éves korukban is. kanyaró ellen a gyermek

10 hónapos korában válik esedékessé a védőoltás. ezt az oltást

1973 végétől tették kötelezővé, és eredményei igen kedvezőek a kanyaró járványügyi helyzetének alakulásában. a himlő elleni védőoltás 1 éves korában esedékes; ez több évre szóló védettséget biztosít,./mti/

bb 41. 25 éves a szocialista szakmunkásképzés - nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes sajtótájékoztatója

t ol gk sl bh -cz

1975. szeptember 19.

az idén 25 éves a magyarországi szocialista szakmunkásképzés. a negyedszázados évfordulót gazdag eseménysorozat teszi emlékeztetővé. erről nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes pénteken tájékoztatta a sajtó munkatársait. mint elmondotta, a közeli napokban sorra kerülő események - köztük az „ alkotó ifjúság,, címmel kedden nyíló kiállítás, tanárok, oktatók, iskolák kiüntetése, valamint a szocialista országok szakmunkásképzésével foglalkozó főhatósági vezetőinek szeptember 23-26 között budapesten összeülő tanácskozása egyaránt a szakmunkásképzés eredményeinek összegezését és továbbfejlesztésének ügyét szolgálják.

a szakmunkástanulók által készített munkadarabokból, termékekből, pályázatra beküldött pályamunkákból összeállított, a kgm technika házában kedden nyíló kiállításon a 25 éves szocialista szakmunkásképzés társadalmi-népgazdasági jelentőségéről kívánnak képet adni. az első tanonckiállítástól - amelyet 1947 áprilisában nyitottak meg budapesten - hosszú volt az út a legújabbig, ahol a kiállított tárgyak, modellek, a népgazdaságilag jelentős termékek, a fiatalok alkotókészségét bizonyító szakköri munkák nagy fejlődésről tanuskodnak. /folyt. köv ./

13.30/fé

- 27 -

ezuttal első ízben részt vesz a kiállításon a szovjetunió, bulgária, csehszlovákia, lengyelország, mongólia, az ndk, is grafikonokkal, modellekkel, különféle tárgyi anyaggal és napon-ta vetített filmekkel is tájékoztatva az ott tanuló szakmunkás-utánpótlás életéről.

a szocialista országok szakmunkásképzéssel foglalkozó fő-hatóságainak vezetői hétfőn budapestre érkeznek, ahol megtartják 4. tanácskozásukat. a kedden kezdődő ülésen a szakmunkások középiskolai képzésének fő formáiról és tartalmáról, valamint a munkások szakképzésének korszerű elveiről és gyakorlatáról tárgyalnak.

a miniszterhelyettes a továbbiakban elmondotta, hogy az el-múlt negyedszázad alatt hazánkban több mint egymillió szakmunkást képeztek ki, s hogy a jelenleg dolgozó minden száz szakmunkás közül nyolcvan már a szocialista alapokon nyugvó szakmunkásképzés keretében szerezte meg szakképzettségét. a szakmunkások zöme a munkahelyek megalégedésére végzi munkáját. a jelen tanévben mintegy 60 ezren tanulnak a szakmunkásképző intézmények első év-folyamán, s a iv. ötéves terv időszakában évente mintegy 65 ezren kapják kézhez a szakmunkásbizonyítványt. a népgazdaság utánpótlás-igénye azonban, mint köztudott, ennél jóval nagyobb, különösen az öntő, a vágár, a hegesztő, az ács-állványozó, a vasbetonkészítő a sütő és egyéb szakmákban.

a miniszterhelyettes rámutatott: az 1969-ben napvilágot látott új szakmunkásképzési törvény alapján megkezdődött szak-munkásképzési reform nyomán előnyösen változik a képzés struk-turája, tartalma, szervezete, gazdagodnak személyi és tárgyi feltételei, korszerűsödik pedagógiai gyakorlata és irányítása is. megszüntették a szakmunkásképzés tulszakosodottságát és célul tűzték ki a műszaki fejlődés követelményeihez igazodni tudó szé-les alapismeretekkel rendelkező szakmunkások képzését. a szak-mák többségében a gyakorlati oktatás feltételeinek és tartalmá-nak korszerűsítése mellett 24-ről 40 százalékra növelték az el-méleti órák számát, s a következő egy-két évben befejeződik a tan-könyvek korszerűsítése is. egyébként a szakmák nagy részében tovább növelik az általános közismereti oktatásra fordítható idő arányát. az új tanévben kezdték meg a tagozat nélküli egységes szakmunkásképzés bevezetését. ennek során valamenyi szakmunkásta-nuló egységes közismereti oktatásban részesül, ami az általános műveltség fejlesztésén túl megalapozza és elősegíti a fiatalok továbbtanulását is. az egységes közismereti oktatásban nagy hang-súlyt és az eddigieknél jobb feltételeket kap a szakmunkástanulók általános műveltségi, erkölcsi és világnézeti nevelése.
/folyt. köv./

14.20 bh

- 28 -

a miniszterhelyettes az eredmények között említette, hogy míg a nagyüzemi szakmunkásképzés életrehívásakor 1064 főhivatá-su pedagógus és 3105 óraadó oktatót 60 000 szakmunkástanulót, jelenleg már több mint 10 ezer főhivatású pedagógus és 2100 óraadó tanár foglalkozik mintegy 175 ezer szakmunkástanuló ok-tatásával. huszonöt év alatt az egy tanárra jutó tanulólétszám 99 főről 43-ra csökkent. sokat várnak a budapesti műszaki egye-temen és néhány más műszaki főiskolán megkezdődött műszaki tanár-és oktatóképzéstől. a személyi feltételek fejlesztését szolgálja az 1974-ben esztergomban beindult többhetes központi iskolai ve-zetőtovábbképzés is.

különösen a közelmúlt években jelentősen fejlődött a szakmun-kásképzés iskolahálózata, jelenleg 266 iskolában több mint 2500 osztály és előadóterem, 13 ezer iskolai tanműhely és csaknem 36 ezer tanulót befogadó diákokthoz szolgálja a szakmunkásképzés ügyét, s e létesítmények jó része az utóbbi tíz évben épült fel. a gyakorlati oktatómunka feltételeinek fejlesztése céljából a vál-lalatok adójából eredő és központi elosztással működő szakmunkás-képzési alap jelentősen hozzájárult a tanulók munkahelyeinek kor-szerűsítéséhez is. sokat fejlődött a tanulók szociális, kulturális ellátottsága.

a miniszterhelyettes szólt arról is, hogy az v. ötéves terv-időszak fejlesztési célkitűzései között kiemelt feladatnak tekin-tik az iskolahálózat további fejlesztését, s előtérbe helyezik a pedagógusellátottság javítását is.

hangsúlyozta: az egyik legfontosabb eredmény, hogy a szak-munkásképzés jelenlegi gyakorlatával módot nyújt arra, hogy a fiatalok megszerzett szakmai tudásuk állandó korszerű színvonalon tartásával eljussanak a mesterfoku szaktudás megszerzéséhez, a mesterek számára pedig biztosítja a művezetői képesítés megszer-zését. ami újabb lehetőségét teremti meg a legjobb munkások veze-tővé válásának. a rokon-, illetve más szakmában szerzett képe-sítéssel pedig mód van a munkás több területen történő foglalkoz-tatására. létrejött a szakmunkások középiskolája, és lehető-ség van arra is, hogy a legkiválóbbak, néhány éves gyakorlattal, a középiskola elvégzése nélkül, egyéves előkészítő tanfolyam után felvételt nyerjenek a különböző egyetemek, főiskolák nappali tagozatára, miközben megkapják kerestetük átlagát is./mti/

14.30 bh

- 29 -

bb.42. ötrészes filmsorozat bartók béláról - sajtótájékoztató a televízióban

t nm/tr/zs/fé -cz

1975.szeptember 19.

a budapesti művészeti hetek alkalmából mutatja be a magyar televízió a közeljövőben azt az ötrészes filmsorozatot, amelyet bartók béla halálának 30.évfordulójára készítettek. mint a pénteki sajtótájékoztatón elmondták, régi adósságot kíván törleszteni ezzel a produkciójával a televízió. a filmek mikrokozmosz címmel kerülnek majd képernyőre, átlag 40-40 perces epizódokban. az első rész apám, bartók béla címmel ifj.bartók béla visszaemlékezéseit tartalmazza, elvezet abba a xvii. kerületi házba, ahol évekig élt a nagy zeneszerző. régi fényképek illusztrálják a beszélgetést, anekdoták, történetek fényében villan fel a nagy magyar zeneszerző művészi és magánéletének számos ismert és kevésbé ismert epizódja, hallunk a ház vendégeiről, balázs béláról vedres márkról és a híres olasz karmesterről, tango egisto-ról is.

a második rész címe férjem, bartók béla. ebben bartókné pástor-ditta beszél férjével való megismerkedéséről, házasságukról. a harmadik részben pedig serly tiber zeneszerző, sándor györgy zongoraművész és ormándy jeno karmester állnak a kamerák elé, hogy felidézzenek azokat az emlékeket, amelyek barátjukhoz, bartók bélához fűzték őket.

a továbbiakban bartók szonátapartnere voltam címmel gertler endre hegedűművész szól azokról az évekről, amelyeket bartók társaságában tölthetett. szó lesz a bartókkal történt közös muzsikálásokról, a próbák lefolyásáról, a koncertprogramokról és az utolsó brüsszeli közös hangversenyéről is.

az alkotó bartók - denijs dille visszaemlékezései című epizódban a bartók zenéjét ismerő, zenéjének igazi mélységeit feltáró munkásságát bartóknak szentelő kortárs tudós nyilatkozik a szerzőről.

a mikrokozmosz sorozat kiegészítéseként ugyancsak az októberi tévé-műsorban látható a találkozásom bartók bélával - benny goodman visszaemlékezései című művének keletkezéséről, első előadásáról, bartókkal való találkozásairól, kapcsolatáról vall benny goodman, a jazz világhírű művésze./mti/

14.20/fé 1 rész is. Ebben Bartók Kontrasztok című

-30-

121630

bb.43. pályaválasztási hetek budapesten

43fé -cz

1975.szeptember 19.

a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya és a fővárosi pályaválasztási intézet szervezésében szeptember 24. és december 20. között „pályaválasztási hetek”, lesznek budapesten. a program-sorozat keretében az általános iskolák 8.osztályosai megtekintik a „25 éves a szocialista szakmunkásképzés”, című jubileumi kiállítást, amely szeptember 24-től október 2-ig tart nyitva a technika házában /vii., rákóczi ut 57./. október-november hónapban az „egyetemi napok”, keretében a felsőoktatási intézmények fogadják a továbbtanulni szándékozó középiskolásokat. a középiskolák a fővárosi pályaválasztási intézettől részletes programot kapnak a tájékoztatók helyéről, idejéről./mti/

LKGM

bb.46. magyar- finn idegenforgalmi munkatervet irtak alá az 1976-os évre

1 kg/tr/sc/fé -cz

1975.szeptember 19.

az országos idegenforgalmi tanács és a finn idegenforgalmi hivatal képviselői budapesten pénteken aláírták az 1976-os évre szóló kölcsönös munkatervüket, amelynek nyomán tovább bővítik a magyar és a finn turistáknak az utazási lehetőségeket egymás országába. a magyar turisták előreláthatóan jövő évtől nemcsak repülőgéppel, de vonattal is utazhatnak ebbe a skandináv országba, a finneknek pedig a magyar gyógyüdülő helyekre szerveznek utazásokat. ezenkívül színes prospektusok kiadásával mozdítják elő, hogy a két ország lakossága az eddigieknél jobban megismerkedhessen az idegenforgalmi nevezetességekkel./mti/

bb.47. hazafias népfrent aktívák tanácskozása sopronban

vid-ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

a hazafias népfrent országos tanácsának győr-sopron és vas megyei tagjai pénteki tanácskozásukon sopronban az országos tanács két kongresszus közötti tevékenységét és a tanácsstagok mozgalmi munkáját értékelték. az eszmecserén részt vett dr.molnár béla, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára./mti/

14.45/fé

-31-

121630

bb 44. óvári miklós látogatása székesfehérvárott

vid/ká bzs -cz

1975. szeptember 19.

Óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken székesfehérvárra látogatott. az mszmp fejér megyei bizottságának székházában takács imre, a mszmp fejér megyei bizottságának első titkára, sudár iván, a megyei pártbizottság titkára, valamint závodi imre, a fejér megyei tanács elnöke fogadta. takács imre, a mszmp fejér megyei bizottságának első titkára tájékoztatta a vendéget fejér megye politikai, gazdasági és kulturális életéről, aki ezután a megye vezetőinek társaságában a videoton gyárba látogatott. a híradástechnikai nagyüzemben papp istván vezérigazgató ismertette a híradástechnikai nagyüzem munkáját, eredményeit, majd óvári miklós megtekintette a gyár bemutató termét, valamint a televízió és számítástechnikai gyárat.

a politikai bizottság tagja délután a mszmp fejér megyei bizottsága oktatási igazgatóságának székházában aktívaüléssel adott tájékoztatást az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről. /mti/

..-

bb 45. honismereti tanácskozás nyiregyházán

vid/ká bzs -cz

1975. szeptember 19.

a honismereti munka közművelődési szerepéről és feladatairól tanácskoztak pénteken nyiregyházán szabolcs-szatmár megye honismereti szakköreinek vezetői, közművelődési intézményeinek képviselői, a hazafias népfront aktivistái. megállapították, hogy szabolcsban a honismereti mozgalom az elmúlt másfél évtized alatt figyelemreméltó eredményeket ért el. a működő szakkörök száma meghaladja az ötvenet. tagjaik közül sokan vesznek részt megyei és országos pályázatokon. tevékenységük igen sokrétű, a krónikairástól a helytörténet készítéséig terjed. a szakkörök vezetőinek szakmai képzése évek óta rendszeres. a megyeszékhely több országos honismereti tanácskozásnak volt a színhelye.

az anketon további fontos feladatként határozták meg a mozgalom bázisának kiszélesítését, a szakkörök számának gyarapítását, tartalmi munkájuk javítását, tematikájuk bővítését, a honismereti munka és közművelődés kapcsolatának erősítését. /mti/

..-

14.45/bzs

- 32 -

161630

bb 54. az országos béketanács elnökségének állásfoglalása a portugáliai helyzetről

k tf te bh zs -cz

1975. szeptember 19.

a portugáliai helyzettel kapcsolatban az országos béketanács elnöksége a következő állásfoglalást tette közzé:

„a magyar nép az egész haladó világgal együtt szívből örült annak, hogy 1974. április 25-én a portugál nép sokéves harcának eredményeként megbukott a nemzetközi imperializmus által támogatott fasiszta diktatura, s megteremtődtek a feltételek ahhoz, hogy a fegyveres erők mozgalmának és a nép szervezeteinek egysége alapján portugália előre haladjon a társadalmi fejlődés útján.

az utóbbi időben azonban a belső reakció a nemzetközi imperializmus széleskörű támogatásával, a portugál demokratikus erők egységének megbontásával igyekszik felszámolni az antifasiszta győzelem vívmányait.

a nato erők nyomására egyes nyugat-európai országok gazdasági bojkottot szerveznek portugália ellen és nyíltan beavatkoznak belügyeibe. ezáltal veszélyeztetik az európai békét, durván megsértik az európai államok közötti kapcsolatokat az európai biztonsági és együttműködési konferencia helsinki záróokmányában foglalt alapelveit. ezek a bizonytalanság keltésére törekvő erők, együttműködve a portugál reakcióval, ellenforradalmi, fasiszta csoportokkal és szervezetekkel, ismét a népelélesztés reményében éjszakájába akarják taszítani a portugál dolgozók millióit.

a békeszerető magyar nép millióit mélyszégyen felháborodással töltik el az ellenforradalmi és fasiszta szervezetek mind gyakoribb támadásai a demokratikus pártok és szervezetek ellen, a tébolyult antikommunista gyűlölettől áthatott pogromok, amelyeket a pide, az egykori portugál gestapo szabadon tevékenykedő hódolói szerveznek. az ellenforradalmi erőknek ezt a gátlástalanul nyílt fellépését sajnálatos módon megkönnyítik azok a pártok és szervezetek, amelyek szavakban hitet tesznek ugyan a forradalmi vívmányok továbbfejlesztése mellett, de valójában megbontották a demokratikus erők egységét, szakadást idéztek elő a fegyveres erők mozgalmaiban, anarchiát a gazdasági életben és a közigazgatásban, s objektíve szövetségre léptek az ellenforradalommal. pedig nyilvánvaló - hiszen ez történelmi tanulság, - hogy ezek az ellenforradalmi támadások minden haladó portugál erő ellen irányulnak. /folyt. köv.

- 33 -

14.45 bh

161630

bb. 54. /az országos béketanács ... folyt./ bh

ebben a válságos helyzetben teljes szolidaritásunkról biztosítjuk azokat a portugál hazafiakat és forradalmárokat, akik a demokratikus erők összefogását hirdetve akarnak gátat vetni az ellenforradalom térhódításának, akik antifasiszta egységfront összekovácsolásával, a munkások, parasztok és katonák közös és erélyes fellépésével akarják megvédeni és továbbfejleszteni április 25. vívmányait, a népi portugália jövőjét.

az országos béketanács elnöksége - a magyar dolgozók millióinak akaratát tolmácsolva - követeli, hogy szűnjék meg az imperialista beavatkozás portugália belügyeibe, tartsák tisztában az európai országok kapcsolatait szabályozó helsinki alapelveket.

el a kezekkel portugáliától - portugália nem lesz újabb chile, /mti/

-.-

bb 48. gabonatermesztési tanácskozás kecskeméten

vid/ká bzs -cz

1975. szeptember 19.

pénteken kecskeméten tanácskozáson összegezték bácskiskun megye 1975. évi gabonatermesztésének tapasztalatait a mezőgazdasági üzemek szakemberei. megállapították, hogy a vidék változatos talajainak megfelelő gabonatermesztési rendszerek kialakításával, intenzív fajták termesztésével az elmúlt 15 év alatt megkétszereződött a buza hektáronkénti hozama. a termőhelyi adottságot és a jelenlegi technikai felkészültséget azonban még nem használták ki teljesen. a továbbiakban területbővítés nélkül kívánják növelni a buza terméshozamát a megye gazdaságai. ennek egyik alapja a korai őszi vetés, amire felhívták a mezőgazdasági üzemek figyelmét. ehhez a mostani talajadottságok igen kedveznek: nedves a föld, gyorsan csírázik a mag, sarjad a növény. sokhelyütt már zöldell a korai vetésű rozs, s jó ütemben halad a buza vetése. /mti/

-.-

bb 49. diplomakiosztó ünnepség

k szö/be zs bzs -cz

1975. szeptember 19.

a budapesti műszaki egyetem vegyészmérnöki kara pénteken diplomakiosztó ünnepséget tartott a corvin filmszínházban. a kar nevében dr. fodor lajos tanszékvezető egyetemi docens mondott ünnepi beszédet, majd dr. pungor ernő, a vegyészmérnöki kar dékánja nyújtotta át a végzősöknél diplomájukat: közöttük 148 okleveles mérnöknek - soraikban 43-an az esti tagozaton fejezték be tanulmányaikat - 64 üzemmérnöknek, továbbá 115 szakmérnöknek. /mti/

-.-

14.55/bzs

- 34 -

161630

bb 55. lázár györgy fogadta andrej marincot - magyar-szlován tárgyalások

k sb s sl bh -cz

1975. szeptember 19.

lázár györgy, a minisztertanács elnöke pénteken a parlamentben fogadta a hivatalos baráti látogatáson hazánkban tartózkodó andrej marincot, a szlovén szocialista köztársaság kormányának elnökét.

a szívélyes, baráti légkörű találkozón ott volt. dr. szekér gyula miniszterelnök-helyettes. jelen volt halász józsef hazánk belgrádi és dr. ziga vodusek, jugoszlávia budapesti nagykövete is.

ezt követően a parlament delegációs termében sor került a hivatalos, magyar-szlovén tárgyalásokra. a magyar küldöttséget dr. szekér gyula, a szlovén delegációt andrej marinc vezette. a szlován kormányfő a következő napokban vidéken tesz látogatást. /mti/

-.-

bb 51. fénysorompó társadalmi munkában

vid ká bh -cz

1975. szeptember 19.

új fénysorompót helyeztek üzembe pénteken a szombathely-kőszeg közötti vasútvonalon, szombathely határában. az eddig sorompó nélküli kereszteződésben számos súlyos baleset történt az elmúlt években. a modern biztonsági berendezést a szombathelyi távközlési és biztosító berendezési építési főnökség lenin szocialista brigádja kezdeményezésére a társ szolgálati ágak szocialista brigádjaival együtt társadalmi munkában tervezték és szerelték fel. ez az öt megyényi szombathelyi máv igazgatóság területén az idei 10. átadott fénysorompó. ezzel 80-ra nőtt a modern fénysorompók száma az igazgatóság területén.

jövőre folytatják a vasuti és közuti közlekedés biztonságát egyaránt szolgáló berendezések szerelését. /mti/

-.-

15.00 bh

161640

- 35 -

bb .50. buzatermesztési tanácskozás pásztón

Vid-/ká/fé -cz

1975.szeptember 19.

nógrád megyei buzatermesztési tanácskozást rendeztek pénteken pásztón, mintegy hatvan termelősövetkezeti és állami gazdasági vezető részvételével. a tanácskozás időszerűségét különösképpen aláhuzta, hogy a megyében 1974-ben az országos átlagot meghaladó rekord buzatermést takarítottak be, amelytől az ideai átlagtermés jóval elmaradt. a visszaesést - hangsúlyozták a tanácskozáson - nem lehet kizárólag a kedvezőtlen időjárás rovására írni. rámutattak: 1973-ban október végére a kenyérgabona kilencvenhárom százalékát elvetették a termelősövetkezetek, 1974-ben viszont a vetés zöme novemberre maradt. ez egyik fő oka az ideai hozamcsökkenésnek. az évtizedes tapasztalatok azt mutatják, hogy a nógrádi talaj-és klímatis viszonyok mellett szeptember-október az ideális vetési időszak. hozzájárult a hozamcsökkenéshez a buzafajták helytelen megválasztása is. nem elegendő a szárító- és a tárolókapacitás sem. az ideai hibák megismétlődésének elkerülése érdekében a tanácskozáson felhívták a figyelmet a gondosabb fajta-kiválasztásra, korszerű buzafajták alkalmazására. felléptek a kapkodó, rendszertelen gépbeszerzések ellen is. rámutattak: ügyelni kell arra, hogy a gépeket a termelést befolyásoló valamennyi tényező ismeretében szerezzék be és építsék be a technológia láncolatába. a szakemberek szóvá tették, hogy a nógrád megyei termőhelyi adottságok szükségessé teszik - a genetikai talajtérkép adatainak felhasználása mellett - a termőföldek évenkénti tápanyagvizsgálatát./mti/

--

bb.52. algériai művészet címmel nyílt kiállítás

t nn/tr/zs/fé -cz

1975.szeptember 19.

az algériai művészet gazdagságából ad izelítőt az a kiállítás, amely pénteken nyílt meg a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények közös rendezésében a kki gerlóczy utcai kiállító termében. a tárlat megnyitóján abdelkader kourdoughli, az algériai demokratikus és népi köztársaság magyarországi nagykövetségének tanácsosa megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a bemutató is az országaink közötti kapcsolatok fejlődését, bővülését dokumentálja.

/folyt.köv./
15.05/fé

-36-

Td1640

bb.52. / algériai művészet ...folyt/fé

a megnyitón megjelent nagy miklós, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese és társadalmi, művészeti életünk több más ismert személyisége.

a szeptember 28-ig nyitvatartó kiállításon mintegy 30 festmény képviseli az arab ország kortársfestészetét, felvillantva az egyes irányzatok sajátosságait. látható az algériában hagyományos miniatúra festészet 17 jeles alkotás, köztük a világhírű mohamed racim több munkája is./mti/

--

bb.53. évadnyitó társulati ülés a fővárosi operettszínházban

t nn/tr/zs/fé -cz

1975.szeptember 19.

pénteken évadnyitó társulati ülést tartottak a fővárosi operettszínházban. szlovák lászló igazgató elmondta, hogy az új évadban elsőként jacobi viktor sybill című nagyoperettjét viszik színre, amelyet az egy új fényes szabolcs játék követ, a kutya, akit bozzi urnak hívtak címmel. bemutatják ezen kívül lehár ferenc cigányszerelem című operettjét. új magyar mű lesz az ellopott futár, amelynek próbáit még ebben az évadban szeretnék megkezdeni, s jövőre premiert tartani belőle.

a társulati ülésen köszöntötték a színház új tagját, varga tibort, aki a miskolci nemzeti színháztól szerződött át. ösztöndíjas vendégként foglalkoztatja a színház káplán györgy tenoristát, zeneakadémiai hallgatót. megvált a nagymező utcai színháztól vogt károly, aki szerepeit tovább játssza az operettszínházban. külön üdvözölte az igazgató a nyugdíjba vonult művészeket, főnny mártát és szilágyi bea játék mestert./mti/

--

15.10/fé

Td1640

-37-

bb 56. tervgyűjtemény több mint 300 féle lakóházról - termékinformáció 25 ezer anyagról - sajtótájékoztatón az építésügyi tájékoztatásról

t sb/be-ju sl -cz

1975. szeptember 19.

a fennállásának negyedszázados jubileumát ünneplő építésügyi tájékoztatási központ pénteken sajtótájékoztatót tartott a szovjet kultúra és tudomány házában, ahol kékesi nándor igazgató ismertette a rendszeres építésügyi információs munka eddigi eredményeit, s a fejlesztési terveket. többek között elmondta, hogy évente 250-300 szakmai kiadványban, 12 ezer különböző referátumban tájékoztatják a hazai vállalatokat, tervező és kutatóintézeteket a világ építőiparában elért legújabb eredményekről. így 25 nyelven megjelenő műszaki információs anyagot ismerhetnek magyar nyelven. a kutatások támogatására világszínvonalú vizsgálatokat tartanak, s beszámolnak az adott kérdéscsoporthoz tartozó témákban elért legmagasabb színvonalú tudományos, műszaki fejlesztési és technológiai eredményekről. így már több mint 160 világszínvonalú vizsgálatról készítettek összefoglaló tanulmányt.

az építésügyi információk szolgáltatásában nagy figyelmet fordítanak a lakosságot érdeklő építésügyi tájékoztatásra. budapesten és több megyeszékhelyen állandó magánlakás-építési kiállításokat és tanácsadó szolgálatot szerveztek. a sajtóháza építők különböző tervekből választhatják ki a nekik legjobban megfelelő családi-, társas- és hétvégi ház ajánlott és tipustervét. egy év alatt csaknem 17 ezer tervkatalógust vásároltak meg a sajtóháza-építők, s 7700-an az étk-től szerezték be a kedvezményesen árusított műszaki tervdokumentációt is. jelenleg több mint 300 féle ajánlott és tipustervből válogatnak a sajtóháza-építők.

a tervezők és az építők munkájának támogatására több mint 25 ezer hazai és külföldi anyagról, szerkezetéről készítették termékinformációt. az építésügyi ágazat dolgozóinak szakmai képzését, továbbképzését szakfilmek kölcsönzésével segítik. így 473 féle filmből csaknem 2 ezer másolatot kínálnak a vállalatoknak. az építésügyi információk jelentős bővítése és a szolgáltatás meggyorsítása érdekében a következő ötéves tervidőszakban áttérnek az információk számítógépes gyűjtésére, feldolgozására és továbbítására. az információáramlást gazdagítja, hogy 69 országgal és 230 különböző külföldi szervezettel tartanak dokumentációs cserekapcsolatot, s különösen aktív együttműködést folytatnak a kgst-országok tájékoztatási központjaival. a legújabb építésügyi eredmények ismertetésének fontos eszközeként szorgalmazzák a kiállításokat is. eddig 253 kiállítást mutattak be - ebből 52-öt külföldön -, s legújabb terveik szerint állandó építőipari kiállítást rendeznek be, amelynek korszerű létesítményeit a következő tervidőszakban építik fel. /mti/

--

15.30/ju

- 38 -

bb 57. imreh zsigmond emlékkiállítás a diósgyőri kohász galériában

vid/fm-ju -cz

1975. szeptember 19.

a diósgyőri kohász galériában - a képzőművészeti világhét alkalmából - pénteken megnyitott az egykor miskolcon élt imreh zsigmond festőművész emlékkiállítását. a tárlaton negyven alkotás - zömmel tájkép - látható. /mti/

--

bb 58. új vágat hajtását kezdték meg Lyukóbányán a ,, tüzfészek,, megközelítésére

vid/fm-ju -cz

19. szeptember 19.

továbbra is percnyi megszakítás nélkül dolgoznak a bányamentő rajok a borsodi szénbányák Lyukói aknájában az eddig még ismeretlen okból keletkezett tűz okozta kár helyreállításán.

a déli kettős főszállítóvágatban a bányamentő rajok a legteljesebb óvintézkedések mellett, a fronthomlok felől számolják fel a tüzfészeket. az ideiglenes ácsolattal szinte új-rányított vágatban azonban csak nagy nehézségek közepette tudnak előrehaladni, - nemcsak a másfél méteres vágat adta nehéz körülmények miatt, hanem azért is, mert a levegőtől fel-felparázló tüzfészeket vízzel kell oltani, majd pedig leválasztani a szénfalról.

a mentés meggyorsítására a műszaki vezetők úgy határoztak, hogy a vágattól mintegy 25 méterre új bányafolyósot nyitnak, ezzel az érintetlen szénmezőben a tűz fészket hamarabb elérjük. az új vágat nyitását megkezdték és pénteken már kaparószalagot is beszereltek a csaknem 3 méter széles és két és fél méter magas új bányafolyósba, a munka meggyorsítására. a tervek szerint az új vágatot megközelítőleg 70 méterre hajtják ki, hogy a tűz feltételezett keletkezési helyét elérjék, és két oldalról tudják azt felszámolni. az új vágat azt is lehetővé teszi, hogy a termelést korábban megkezdhessék a tüztől sújtott bányatérsgben. /mti/

--

15.42/ju

161700

- 39 -

felhasználható: 17 óra után!

bb 61. grafikai kiállítás kecskeméten

vid/fm-ju -cz

1975. szeptember 19.

a képzőművészeti világhét alkalmából grafikai kiállítást rendeztek kecskeméten. a bács-kiskun megyében élő és alkotó huszonegy képzőművész grafikáit mutatják be a kollektív tárlaton, amely pénteken nyílt meg a kecskeméti sajtóklubban.
/mti/

.-.

bb 62. rakodási rekord a vasutnál - zavartalan^a cukorrépaszállítás - ülést tartott a közlekedési tárcaközi operatív bizottság

t kf/tr-ju sl -cz

1975. szeptember 19.

a közlekedési tárcaközi operatív bizottság pénteken ülést tartott a közlekedés- és postaügyi minisztériumban.

a megbeszélésen a minisztériumok és a vasut képviselői egyöntetűen megállapították, hogy bár a szállítási helyzet feszült, a fuvarozási igények döntő többségét mind a vasut, mind a volán kielégíti; sőt a volán kapacitása a jelenleginél még több áru szállítására is képes. örvendetesen kedvező a helyzet a mezőgazdasági szállításoknál. teljes erővel tart a cukorrépa-kampány, a vasut az igényeknek megfelelően adja hozzá a szükséges kocsikat. zavartalan a cukorrépa átszállítása az alföldi területekről a nyugatdunántuli gyárakba, így nincs akadály annak, hogy az üzemek teljes kapacitással dolgozzanak. a közúti zöldség- és gyümölcszállítási igényeket is teljes egészében kielégíti az autóközlekedés.

nem ilyen kedvező a helyzet a butoripar szállításainál. a szolnoki gyárban például már az udvaron tárolják a butorokat, mert nincs raktározási lehetőség, a nagykereskedelem fogadási készsége pedig nem kielégítő. rákospalotán például napok óta sok butorral teli vagon vár kirakásra.

/ folyt. köv. /

15.55/ju

- 40 -

bb 62. / rakodási ... 1. folyt./-ju

a viszonylag mégis kedvező szállítási helyzetet nagyban segíti a jó időjárás, amit a vasut ki is használ. a héten például rakodási rekord született a máv-nál. kedden a vasuti hálózaton 14.787 vagon taktak meg, összesen csaknem 365.000 tonna áruval; ilyen teljesítményre évek óta nem volt példa. miután a volán minden igényt kielégít, a közületek gépkocsijainak igénybevételeire eddig nem volt szükség, egyedül a nóg-rádi szénbányák által önként felajánlott 37 tehergépkocsi segít a mezőgazdasági szállításokban.

az operatív bizottság végül megállapította, hogy a jelenlegihez hasonló jó szállítási teljesítmények fenntartásához nagy szükség van arra, hogy a fuvaroztató vállalatok és üzemek tovább gyorsítsák a rakodási munkákat. /mti/

.-.

bb 63. hazánkba érkezett a kanadai mezőgazdasági miniszter

sl/mm-ju -cz

1975. szeptember 19.

pénteken küldöttség élén hazánkba érkezett f.e. whelan kanadai mezőgazdasági miniszter. fogadására a ferihegyi repülőtérén megjelent dr. romány pál mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter és jelen volt h.w.guy kanada budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

.-.

a szerkesztőségek figyelmébe!

sl/mm-ju -cz

1975. szeptember 19.

mai bb 46-os számú hírünk / magyar- finn idegenforgalmi munkatervet irtak alá... / utolsó hat sorát / a magyar turisták előreláthatóan jövő évtől... az idegenforgalmi nevezetességekkel. / visszavonjuk. /mti/

.-.

16.10/ju

- 41 -

vbb 59. városépítési törvény megalkotását sürgetik-véget ért a
iii. országos városépítési tanácskozás szolnokon

vid/fm/pg -cz

1975. szeptember 19.

a iii. országos városépítési tanácskozás, amely a terület-gazdálkodás és a fejlesztés megvalósításához szükséges eszközzelrendszer továbbfejlesztéséről tárgyalt, pénteken a téma vitájával folytatta munkáját szolnokon. tizenhat felszólaló város-építő, tervező, tanács vezető, tudós beszélt napjaink városfejlesztésének kiemelkedően fontos témáiról. a vitában miniszterhelyettes is. többek között elmondotta, hogy a tanácskozás új szakaszt nyitott az urbanisztika fejlesztésében. rámutatott arra, hogy a városfejlesztés extenzív szakasza lezárult, új fejlődési periódus előtt állunk, amely intenzív módszereket igényel. növelni kell a hatékonyságot, a gazdaságosságot, a tervezés, a beruházás és a kivitelezés terén egyaránt. a növekvő igényeknek megfelelően érvényesíteni kell az országos terület, valamint településhálózat fejlesztés koncepcióit. az okos és célszerű munka érdekében a várostervezésben is fel kell használni a matematikát és a kibernetikát. a helyzet megérett arra, hogy a régi korszerűtlen módszereket felszámoljuk.

a városépítési tanácskozás téziseket hagyott jóvá. ebben megállapította, hogy a kor követelményeinek megfelelő tervszerű arányos és gazdaságos városfejlesztés- városépítés csak tudományosan megalapozott, szakszerű, a mépgazdasági tervekkel, célkitűzésekkel összhangban álló, a jövő igényeit figyelembe vevő tervek következetes végrehajtásával lehetséges.

a társadalmi hatékonyság növelése érdekében megfelelő tervek, a tervek végrehajtásához felkészült fejlesztő, koordináló, engedélyező és ellenőrző szakapparátusokra és hatékony eszközzelrendszerre van szükség. indokoltá válik a városépítésre vonatkozó jogszabályok felülvizsgálata is, mivel a jelenlegi rendelkezések az újabb ágazati szabályozások következtében nehezen áttekinthetővé, ellentmondásossá, hiányossá váltak. a megnövekedett város-építési feladatok társadalmilag hatékony megvalósítása érdekében felvetődik a legmagasabb szintű jogi szabályozás, a városépítési törvény megalkotásának szükségessége és fontossága. /mti/

-.-
- 42 -

bb 60. befejeződött a műkaucsukgyártás alapanyagaival foglalkozó kgst-tanácskozás

vid/um fm cz

175. szeptember 19-

pénteken alsóörsön befejeződött a szintetikus kaucsukgyártás alapanyagainak előállítását fejlesztő kgst szakértői testület, a meghatalmazottak tanácsa harmadik ülése. a négynapos tanácskozáson részt vettek bulgária, csehszlovákia, magyarország, az ndk, lengyelország, románia és a szovjetunió szakértői.

felmérték a szakértők eddigi tevékenységét és megállapították, hogy a másfél éves együttműködés máris figyelemreméltó eredményeket hozott. így többek között ndk-beli kezdeményezésre valamennyi tagországban megvizsgálták a stírol-gyártás technológiáit, illetve az ezekhez kapcsolódó kutatásokat. már annyi információ áll a szakemberek rendelkezésére, hogy ennek alapján kidolgozhatják az optimális stírol-gyártási eljárást. a tervek szerint évi 50.000, 100.000 és 150.000 tonna kapacitású üzemek terveit készítik el, s ezek alapján az egyes országok szükségleteik és lehetőségeik szerint választják ki a megfelelőt.

magyarország közvetlenül a műkaucsuk egyik alapanyaga, az izoprén gyártási technológiájával kapcsolatos kutatásokban vesz részt, a szovjet és a román szakemberekkel együtt. a magyar ásványolaj- és földgázkísérleti intézet elsősorban a szintetikus kaucsuk alapanyagának előállításakor és feldolgozásakor keletkezett oxigéntartalmu és telítetlen szénhidrogéneket tartalmazó melléktermékek hasznosításával, összetételének elemzésével foglalkozik.

a tanácskozáson kidolgozták a jövő évi munkatervet, amely elsősorban az együttműködés hatékonyságának tovább növelését szolgálja. /mti/

-.-

bb 64. berlin főpolgármestere a fővárosi tanácsnál

t pr/gg um zs la

1975. szeptember 19.

erhard krack, berlin főpolgármestere - aki küldöttség élén tartózkodik budapesten - pénteken délelőtt a városházára látogatott, ahol giltner andor, a fővárosi tanács elnökhelyettese tájékoztatta budapest távlati fejlesztési elképzeléseiről, kommunális ellátásáról. délután ugyancsak a városházán szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke fogadta a német demokratikus köztársaság fővárosának küldöttségét, amelyet elkísért reiner t. gerhard, az ndk budapesti nagykövete is. szépvölgyi zoltán és erhard krack a két fővárost kölcsönösen érdeklő téméről folytatott megbeszélést. /mti/

-.-

16.30/um

- 43 -

bb 65. kitüntetés

k hi/tr um zs la

1975. szeptember 19.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa vollár jánosnak, a magyar vöröskereszt budapesti vezetősége titkárának nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkája elismeréséül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést hantos jános, a magyar vöröskereszt főtitkára adta át./mti/

--

bb 66. a magyar vöröskereszt

k hi/tr um hi la

1975. szeptember 19.

budapesti vezetősége pénteken ülést tartott, amelyen vollár jánost, a budapesti vezetőség titkárát nyugállományba vonulása alkalmából felmentette titkári funkciójából. a vöröskereszt budapesti vezetősége tagjai sorába megválasztotta dr. alföldi árpádot, akit a vezetőség egyhangulag a magyar vöröskereszt budapesti vezetőségének titkárává választott. /mti/

--

bb 67. tanévnyitó a kertészeti egyetemen

i kg/gk um sl la

1975. szeptember 19.

pénteken ünnepi tanácsulással megkezdődött a kertészeti egyetem 1975/76-os tanéve. ebből az alkalomból 460, első évfolyamra felvett hallgató tett esküt. dr. dimény imre, az egyetem rektora ünnepi beszédében rámutatott, hogy az új tanévben tovább kell szilárdítani a tanulmányi fegyelmet s törekedni kell a tudományos és oktatási terv maradéktalan végrehajtására.

az ünnepség alkalmával került sor 11 aranydiploma átadására, három volt egyetemi hallgatót pedig doktorrá avattak./mti/

--

bb 68. ünnepi nagygyűléssel ért véget borsodban a magyar-csehszlovák barátsági hét

vid/um fm la

1975. szeptember 19.

a magyar-csehszlovák barátsági hét utolsó rendezvényére pénteken került sor borsodban. a csehszlovák küldöttséget fogadta a borsod megyei pártbizottságon dr. bodnár ferenc, a megyei pártbizottság első titkára. a fogadáson jelen volt dr. václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, valamint oldrich tesarik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója, továbbá borsod megye és miskolc megyei város párt- és tanácsi szerveinek és népfrentbizottságainak képviselői is.

/folyt.köv./

- 44 -

16.38/um

1800

bb 68./ünnepi ...folyt./um

a baráti beszélgetést követően a csehszlovák vendégek - dr. václav moravec nagykövet vezetésével - megkoszorúzták a miskolci népkertben lévő munkásmozgalmi emlékművet.

a magyar-csehszlovák barátsági hét alkalmából a miskolci december 4. drótművekben nagygyűlést tartottak, ahol a két nép barátságát és együttműködésének eredményeit ujhelyi tibor, a borsod megyei pártbizottság titkára és dr. václav moravec méltatta.

baráti találkozókra került sor szerencsen is, ahol a baráti országból érkezett küldöttségek találkoztak a nagyközségben működő szakmunkásképző intézet fiataljaival, a járási népfrentbizottság tagjaival és ellátogattak a csokoládégyárba is.

a bükk hegység „tetején”, fekvő répáshuta szlováklakta községben nemzetiségi találkozót rendeztek a pavel országh hviezdoslav szlovák költőről, az egykori miskolci diákról elnevezett művelődési házban./mti/

--

bb 69. az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának ülése

t pr/gg um zs la

1975. szeptember 19.

fehér péter, az mti tudósítója jelenti:

az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága pénteki, dr. bognár józsef elnökletével megtartott ülésén elfogadta - s az országgyűlés legközelebbi plenáris ülésén is elfogadásra javasolja - a magyar népköztársaság 1974. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvénytervezetet. a képviselők tanácskozásán részt vett dr. faluvégi lajos pénzügyminiszter, dr. dabronaki gyula államtitkár, a kneb elnöke, madarasi attila pénzügyi államtitkár, dr. gadó ottó, az országos tervhivatal elnökhelyettese, vallus pál, az országos anyag- és árhivatal elnökhelyettese, dr. szabady egon, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese és pulai miklós, a magyar nemzeti bank elnökhelyettese is.

a parlamenti gyakorlatnak megfelelően az államháztartás 1974. évi kiadásainak, bevételeinek egyenlegét az elmúlt napokban az országgyűlés más állandó bizottságai is megvitatták - állásfoglalásukról a pénteki ülésen tájékoztatták a terv- és költségvetési bizottságot.

/folyt.köv./

- 45 -

17.08/um

1805

bb 69. /az országgyűlés ...1.folyt./um

salamon hugóné, a kulturális bizottság titkára egyebek között arról számolt be, hogy képviselőtársai örvendetes tényként nyugtázták az óvodai hálózat dinamikus fejlődéséről tanuskodó számokat, pozitív tényként értékelték a tanácsoknak a közoktatásban mindinkább megnyilvánuló felelősségét, s felbecsülhetetlen erkölcsi értékűnek minősítették a szocialista brigádok közművelődést támogató tevékenységét. szóvá tették, hogy a tervezettnél kevesebb általános iskolai tanterem épült, elmaradtak a középiskolai hálózat fejlesztésével, a diákotthonok bővítésével, s nőtt a képzés nélkül tanító pedagógusok száma. dr. kaposvári julia, a szociális és egészségügyi bizottság titkára a tavalyi eredmények között ugyancsak az első helyen említette a gyermekintézmények számának gyarapodását, hozzátette viszont, hogy ennek ellenére még számos apróságot kell - hely híján - visszautasítani. a bizottság úgy vélte, hogy a következő ötéves tervidőszakban is folytatni kell a gyermekintézmények hálózatának fejlesztését. a születési, fejlődési rendellenességgel küszködő gyerekek intézményi elhelyezési lehetőségeit is bővíteni kell; a képviselő tudomása szerint csak a fővárosban további 3800 nehézsorsu apróságot kéne gondozásba venni. a szociális és egészségügyi bizottság e téren két megoldást javasolt: több megye közösen létesítsen ilyen otthonokat, központi keretből pedig átmeneti jellegű gyermekotthont hozzanak tető alá.

dr. nezvál ferenc, a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság vitáját összefoglalva a tanácsi épületfelújítás krónikus gondjára tért ki részletesebben. a bizottság határozott intézkedéseket vár. dr. vida miklós, az ipari bizottság észrevételeit tolmácsolva egyebek között az ipari tárcák munkaerő-helyzetét elemezte. a szelektív iparfejlesztésről szólva hangsúlyozta: folyamatossá kell tenni a gazdaságtalan termelés felszámolását, mert például budapesten csak az innen felszabaduló munkaerővel lehet enyhíteni a szolgáltató ágazat foglalkoztatási gondjain. dr. molnár béla, a mezőgazdasági bizottság tagja arra hívta fel a figyelmet, hogy az élelmiszeripar feldolgozási kapacitásának lassabb fejlesztése már-már a termelés emelkedésének gátja. a bizottság tagjai a beruházások helyzetét elemezve elmarasztalták azokat a tervezőket, akik elképzeléseiket nem az építőanyagipar termékeire alapozzák, s figyelmen kívül hagyják a különböző hatósági előírásokat.

/folyt.köv./

- 46 -

17.12/um

1810

bb 69./az országgyűlés ...2.folyt./um

a bizottsági beszámolókból elhangzottakra dr. faluvégi lajos válaszolt, hangsúlyozva: a bizottsági ülésorozat vitái is azt mutatják, hogy nagyon sok hasznosítható tapasztalatot lehet - kell is - az 1974-es gazdálkodásból levonni.

a továbbiakban a terv- és költségvetési bizottság tagjai fűztek hozzá véleményüket a zárszámadáshoz. hangoztatták, hogy a népgazdaság 1974-ben a iv. ötéves terv és az 1974. évi terv gazdaságpolitikai céljaival összhangban fejlődött, a tőkés világpiaci infláció, árányomódás azonban jelentős népgazdasági veszteséget okozott. elismeréssel szóltak a tanácsok gazdálkodásáról, s hangoztatták az észszerű takarékoság szükségességét. dr. gabrona-ki gyula ezzel kapcsolatban említette meg, hogy feltétlenül nagyobb gondot kell fordítani az anyaggazdálkodásra, hiszen e téren mindössze egy százalékos megtakarítás is - országosan - három milliárd forintot jelent. vizsgálati tapasztalatai alapján emelt szót a pazarlás ellen, olyan példákat említve, amikor egyes vállalatok évszámra hevertetnek nagy értékű importgépeket, berendezéseket. a képviselők számos példáját idézték a pazarló, hanyag gazdálkodásnak. egyebek között azt, hogy egy gyári iparvágányt a nem eléggé körütekintő előírások szerint a szükségesnél jóval nagyobb és költségesebb - vasbetonalapra kellett volna lefektetni. a nyilvánvaló pazarlás ellen azonban sem a tervező, sem a kivitelező nem emelt szót - az iparvágány leendő gazdáinak kellett a tervmódosításért megküzdeniük.

központi téma volt az ülésen a világpiaci helyzet kedvezőtlen alakulása. evvel kapcsolatban dr. gadó ottó hangsúlyozta, hogy a központi költségvetés nem utolsó sorban azért vállalta át a többletterheket, hogy a gazdasági életben biztosítsa a változó, nehezedő körülményekhez való igazodás lehetőségeit. ez az igazodási készség azonban sok esetben nem volt meg.

a vitában felszólt pályázó sándorné, horváth lajos, dr. szabó kálmán, ollári istván, és pióker ignác országgyűlési képviselő./mti/

-. -

- 47 -

17.20/um

1810

bb 77. Lázár György a szegedi olajipari létesítmények avató
ünnepségén

vid/um fm la

1975. szeptember 19.

az elmúlt évtizedben megváltozott szeged környékének arculata: a buza- és a kukoricatáblák helyén furótornyok erdeje, kőolajat és földgázt adó kutak sokasága, új olajipari berendezések, gyűjtőállomások tucatjai jelzik, hogy a bányászok „jószerencsével”, kutatták itt fel a föld mélyén rejlő szénhidrogénkincseket.

a különféle objektumok építői, a tervezők, a feltárók, a termelésben dolgozó olajmunkások pénteken ünnepeltek: a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat szegedi üzemének műhelycsarnokában tartott munkásgyűlésen adták át rendeltetésének a szeged-algyői kőolaj- és földgázipari létesítményeket.

az esemény alkalmából szegedre érkezett Lázár György, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, Borbély Sándor, az MSZMP központi bizottságának osztályvezetője, dr. Simon Pál nehézipari miniszter, Menyhárt László, az országos bányaműszaki főfelügyelőség elnöke. Ott volt dr. Komócsin Mihály, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára, dr. Perjési László, a Csongrád megyei tanács elnöke, valamint a Szovjetunió és az NDK budapesti nagykövetségének képviselője.

a vendégeket az „olajosok”, központi ipartelepén várta Béla, a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat igazgatója köszöntötte, majd dr. Bán Ákos, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatója tartott tájékoztatót az olajipari létesítményekről és a termelés eredményeiről. A vendégek ezután megtekintették a technológiai ipartelep létesítményeit, köztük a most elkészült új I. számú gázüzemet.

ezután a központi üzem műhelycsarnokában török József, a szegedi pártbizottság első titkára köszöntötte a munkásgyűlés résztvevőit, majd dr. Simon Pál nehézipari miniszter mondott ünnepi beszédet.

bevezetőjében vázolta a hazai szénhidrogénkutatások eddigi eredményeit, majd arról szólt, hogy a párt gazdaságpolitikai bizottsága által 1968-ban megfogalmazott energiapolitikai célok teljesülnek. az ország energiamérlegében a kőolaj és a földgáz részaránya az 1965. évi 28 százalékról 1970-re 43 százalékra nőtt. a negyedik ötéves terv végére előirányzott 57 százalékos részarányt pedig minden bizonnyal sikerül némileg túlteljesíteni.

-/folyt.köv./

- 48 -

18.10/um

1840

bb 77./ Lázár György ..1.folyt./um

a továbbiakban a szeged-algyői mező 1965-ben kezdődött feltárásának történetét ismertette.

- a koncentrált feltárást követően párhuzamosan megkezdődött a létesítmények tervezése, a beruházó, kivitelező munka és egyidejűleg a termelő tevékenység -, mondotta. a mező szénhidrogénkészletének fokozatos megismerésével a termelés a kezdeti elképzeléseknél kedvezőbben alakult. e bonyolult geológiai szerkezetből az ásványi kincs kitermelése nemcsak az iparágtól követelt meg összehangolt közös munkát, hanem szükség volt a szocialista országok műszaki, gazdasági támogatására is.

- a szovjetunió segítő támogatása végigkíséri az algyői mező termelésbe állításának minden fázisát. a sok telepből álló algyői kőolaj- és földgázmező generál művelési terve - amely mintegy harminc évre körvonalazza a feladatokat, összehangolva a maximális kitermelést biztosító művelési eljárásokkal - a szovjetunió olajipari kutató intézetével együttműködve készült el.

- a szovjet olajiparral, az olajipari berendezéseket gyártó szovjet vállalatokkal szoros kapcsolat alakult ki. nemcsak szakembereket képeztek az általuk szállított berendezések kezelésére, üzemeltetésére, hanem széleskörű támogatást nyújtottak a tervezői, a helyszíni kivitelezői és a művezetői feladatok végzéséhez is. így valósultak meg a termelő létesítmények és a ma átadásra kerülő gázfeldolgozó üzem is.

- ugyancsak jelentős az a közreműködés, amelyet a német demokratikus köztársaság nyújtott a beruházás megvalósításához. a beépített kompresszorok, hűtők és egyéb berendezések korszerű színvonalon, üzembiztosan szolgálják a technológiai folyamatok zavartalanulását.

ezután kiemelte, hogy az itteni létesítmények méltón képviselik azt a szellemi kapacitást, amely tervező, gyártó, kivitelező és üzemeltető szakembereinkben rejlik és jól reprezentálják a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa elevenen ható erejét is. elmondotta, hogy a szegedi kőolaj- és földgázipari létesítmények megvalósítására kormányunk 6,5 milliárd forint fejlesztési költséget hagyott jóvá. ebből a mai napig mintegy 5,5 milliárd forint került felhasználásra.

/folyt.köv./

- 49 -

18.18/um

1845

lb 77./ Lázár györgy ...2.folyt./um

- elmondhatjuk -, folytatta - hogy a jóváhagyott termelési előirányzatok már teljesültek. az üzem kőolajtermelése 1972-től már meghaladja az évi egymillió tonnát, a földgáztermelés 1974-től évi két milliárd köbméter volt, ez év végére pedig elérni az előirányzott 2,2 milliárdot. a beruházással párhuzamosan folyó termelés kezdetétől az algyői mezőből eddig már közel 7 millió tonna olajat és több mint 7 milliárd köbméter földgázt termeltünk ki, amelynek értéke mintegy 16 milliárd forint. a beruházásra fordított összeg tehát gyakorlatilag megtérült.

ezután köszönetet mondott az építésben résztvett kivitelező vállalatoknak, a kisz-védnökségben eredményesen közreműködő fiataloknak, a helyi vezetőknek a munkáért, a segítőkész támogatásért, majd a következő évek tennivalóit ismertette. rámutatott egyebek között arra, hogy a tervek szerint szeged térségéből az ötödik ötéves tervben 33 millió tonna szénmel egyenértékű energiát termelnek ki. 1980-ban az összes hazai energiaforrás 30 százalékát e térségből kívánják biztosítani, hangsúlyozta:

- bármennyire is fokozzuk azonban a kutatási és a termelési tevékenységét, az igényeket csupán saját erőből kielégíteni nem tudjuk. ezért a jövőben is a magyar népgazdaság energiaellátásának bázisa a hazánktól több ezer kilométerre elterülő szovjet olaj- és gázmezők kincse, amelyet az országaink között megépült barátság kőolajvezeték és testvériség földgázvezeték juttat el hozzánk.

befejezésül ezeket mondotta:

- a szegedi kőolaj- és földgázipari létesítmények felavatása alkalmával a magam és a nehézipari minisztérium dolgozói nevében köszönetet mondok lelkes munkájukért, amellyel biztosították e kiemelt fontosságú beruházás megvalósítását.

- a magyar szénhidrogénipar ötvenezres létszámú kollektívájától pedig azt kérem, hogy a xi. pártkongresszus határozatának végrehajtásából reájuk háruló feladatokat maradéktalanul hajtsák végre.

/folyt.köv./

- 50 -

18.22/um

18/22

bb 77. / Lázár györgy ...3.folyt./um

- amikor a párt és a kormány vezetői előtt e gondolatok jegyében az üzemet átadom a vállalat kollektívájának, kérem, hogy az eddigiekhez hasonló odaadással, szakértelemmel fejlesszék és üzemeltessék ezt a létesítményt.

az üzemet - további jó munkát ígérő szavak kíséretében - varga béla, a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat igazgatója vette át a minisztertől.

ezután Lázár györgy miniszterelnök a szeged -algyői kőolaj- és földgázipari létesítmények létrehozásában kitűnt személyeknek kitüntetésekkel nyújtott át. a munka érdemrend aranyfokozatát kapta ács józsef, a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat főosztályvezetője és juratovics aladár, a vállalat szegedi üzemének vezetője. a munka érdemrend ezüsthelyettesével őt, bronzfokozatával nyolc személyt tüntetett ki, majd a párt központi bizottsága, a kormány és a maga nevében köszöntötte a munkásgyűlés résztvevőit, a szénhidrogénipar nagy kollektíváját és további sikereket kívánt az olajbányászoknak.

ezután pásztor gabriella, a kisz központi bizottságának titkára az olajipari beruházásokat segítő védnökségi munkában kitűnt fiataloknak kisz-kitüntetésekkel nyújtott át.

a munkásgyűlés török józsef zárszavával fejeződött be./mti/

..-

bb 80. dr. maróthy lászló látogatása békés megyében

1975. szeptember 19.

vid/um ká la

pénteken békés megyébe látogatott dr. maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára. a vendégeket békéscsabán az mszmp megyei székházában gyulavári pál, csatári béla, nagy jeno, az mszmp békés megyei bizottságának titkárai, valamint nagy jános, a békés megyei tanács elnökhelyettese és szabó miklós, a kisz békés megyei bizottságának első titkára fogadta és tájékoztatta a megye politikai, kulturális és gazdasági életéről. délelőtt maróthy lászló találkozott a kisz békéscsabai városi bizottsága végrehajtó bizottságának tagjaival, majd orosházára, a kisz védnökséggel épült üveggyárba látogatott. tájékoztatót hallgatott meg az üzem munkájáról, a dolgozók életkörülményeinek alakulásáról. ezt követően az üzem vezetőinek társaságában megtekintette az üveggyártást, elbeszélgetett az ott dolgozókkal

/folyt.köv./

- 51 -

18.30/um

18/30

bb 80./dr. maróthy ...folyt./um

este maróthy lászló békéscsabán találkozott a kisz békés megyei bizottsága végrehajtó bizottságának tagjaival, valamint a békés megyei járási, városi kisz-bizottságok titkársaival. a találkozón dr. maróthy lászló az ifju kommunisták előtt álló feladatokról, a kisz kongresszus előkészületeiről adott tájékoztatást./mti/

-.-

bb 81. évadnyitás a miskolci nemzeti színházban

vid/um fm la

1975.szeptember 19.

a miskolci nemzeti színházban pénteken évadnyitóként bemutatják - budapest után vidéken először - gyurkovics tiber ,őszinte részvétem,, /csóka-család/ című darabját . a tragikomédia bemutatóján megjelent a szerző is.

a mai élet problémáival foglalkozó színjátékot a továbbiakban egerben is előadják./mti/

-.-

bb 73. a 70 éves kenessey jenő köszöntése

tr-ju zs la

1975. szeptember 19.

kenessey jenő kossuth-díjas zeneszerőt, a magyar állami operaház nyugalmazott karnagyát 70. születésnapja alkalmából bensőséges baráti találkozón köszöntötte a magyar zeneművészek szövetsége. az elnökség ajándékát sárai tiber főtitkár adta át az ünnepelteknek. /mti/

-.-

bb 74. nemzetközi szakértői tanácskozásra

zs-ju zs la

1975. szeptember 19.

kerül sor szeptember 20-21-én varsóban, az 1976. évi leszerelési világforum előkészítésére. a konferencián a magyar békemozgalom képviselőjében réti erwin, az országos béketanács elnökségének tagja vesz részt, aki pénteken elutazott varsóba. /mti/

-.-

18.12/ju

- 52 -

bb 70. huszonnyolc országból félezer szobor - sajtótájékoztató a kisplasztikai biennáléről

t ró/gk um zs la

1975. szeptember 19.

szombaton délben nyílik meg a műcsarnokban a iii. nemzetközi kisplasztikai biennálé, amelyen huszonnyolc ország képzőművészei mutatják be alkotásaikat. a nagyszabású kiállításról pénteken dr. aradi nóra, a művészettörténeti tudományok doktora, a magyar tudományos akadémia művészettörténeti kutatócsoportjának igazgatója tájékoztatta az újságírókat.

elmondta, hogy a magyar kezdeményezésre megvalósult és a határainkon túl is egyre ismertebb kisplasztikai seregszemle elismert nemzetközi fórummá vált a szobrászat e speciális ágának napjainkra. a tárlat - amely a műcsarnok valamennyi termét megtölti - felsorakoztatja a kisméretű szobrászati alkotások legkülönbözőbb műfajú és stílusú törekvéseit. az érdeklődők több mint 100 művész félezernyi művét láthatják a november 9-ig nyitva tartó kiállításon.

az eddigi biennálék hagyományaihoz híven ezuttal is nemzetközi zsüri ítélte oda a díjakat. a testület döntése szerint eric cardon belga, kurt sigrist svájci, aleksandar srnec jugoszláv, kroum vasev bolgár, vasas károly magyar és nicolas vlavianos brazil művészt jutalmazták a kisplasztikai biennálén való szereplésükért. budapest főváros tanácsának különdíját - egyúttal a legjobb magyar részvevőnek járó elismerést - csikszentmihályi róbert kapta.

a tárlaton, amelyet szombat délben dr. garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes nyit meg, retrospektív kiállításon láthatják a művészetbarátok az 1965-ben elhunyt bokros-birman dezső szobrászművész munkásságát szemléltető alkotásokat. /mti/

-.- Bronislaw chromy lengyel, erich hauser

bb 71. a talajtani társaság vándorgyűlése szolnokon

vid/um fm la

1975. szeptember 19.

a magyar agrártudományi egyesület talajtani társasága pénteken szolnokon rendezte meg vándorgyűlését. a tanácskozáson - amelyen a kgst keretében a szikes talajok javításáért folyó kutatások koordinálására alakult munkaközösség szovjet, csehszlovák, lengyel, román és bolgár szakértői is résztvettek - a kiskörei vizlépcső hasznosításának aktuális kérdéseit, a környezetvédelem problémáit, az öntözés talajra gyakorolt hatását vizsgálták.

/folyt.köv./

. 53 -

1840/um

1805

bb 71./a talajtani ...folyt./um

dr. gergely istvánnak, a megyei pártbizottság első titkárának, a magyar agrártudományi egyesület alelnökének bevezetője után három előadásra és korreferátumokra került sor. dr. fekete istván, a mém tiszavidék mezőgazdaságfejlesztési iroda igazgatóhelyettese előadásában többek között elmondotta, hogy a negyedik ötéves tervben a tiszavölgyben mintegy 49 ezer hektár öntözésfejlesztésre kerül sor. a bővítést a talajtani és agrokémiai kutató intézet által kidolgozott módszerekkel hajtják végre, annak alapján választják ki az öntözésre alkalmas területeket.

dr. láng istván, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettese egyebek között arról szólt, hogy a művelés alá vont talajon növekszik a növények termésátlaga. a termőtalaj intenzív használatát segíti elő a genetika, a kémia és a műszaki tudományok gyors fejlődése is. ilyen körülmények között ismét aktuális a talajok fizikai és kémiai tulajdonságainak alapos vizsgálata. hazánkban az utóbbi tizenöt évben átlagosan évente tízezer hektárral csökkent a termőterület. a termőtalaj védelme a természeti erőforrások védelmét is jelenti. az erózió és a másodlagos szikesezés, a felszíni és felszín alatti vizek szennyeződése potenciális környezetvédelmi veszély. ezek a veszélyek azonban megfelelő agrotechnikai eljárásokkal a minimumra csökkenthetők. dr. szabócs istván, a tudományos akadémia talajtani és agrokémiai kutató intézetének igazgatója a talaj tulajdonságait elemezte a öntözéssel kapcsolatban. a mezőgazdasági termelés fejlődésének egyik jellegzetessége a tudományos módszerek térhódítása, az a törekvés, hogy a szakemberek a termelés során pontos, lehetőleg számszerű paraméterekkel dolgozzanak. ez vonatkozik az öntözővíz mennyiségére és minőségére is. a szakembereknek pontosan kell tudniok, hogy az egyes talajtípusokra milyen öntözéses technológia a legalkalmasabb.

a vándorgyűlésen átadták a treitz péter emlékművet a talajtan kutatásban kitűnt személyeknek. /mti/

--

- 54 -

18.45/um

10/10

bb 75. elhunyt nöhrer árpádné,

gg-ju zs la

1975. szeptember 19.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntettje, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa. búcsúztatása és hamvainak elhelyezése szeptember 25-én 15 órakor lesz a mező imre uti temetőben.

mszmp ix. kerületi bizottsága

élelmezésipari dolgozók szak-
szervezete. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1975. szeptember 19.

a bb 27-es számú hír / fkbt sajtótájékoztató ? első bekezdésének második sorában a szöveg helyesen:

... a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács.

az első folytatás harmadik bekezdésének 11. sorától a szöveg helyesen!

... oktatására is. az új kresz-t a tv. híradó és a népszabadság közös sorozatban ismerteti: a tv. híradó október 1-től minden szerdai napon és a képileg bemutatott anyagot a következő napon közli a népszabadság. a sorozat témái: ...
/mti/

--

18.17/ju

10/30

- 55 -

bb 76. prága a huszitizmus előtt

t me/gk-ju zs la

1975. szeptember 19.

a csehszlovák főváros xiii-xiv. századi arculatát mutatja be a budapesti történeti muzeumban pénteken megnyílt kiállítás. prága történelmének azt a korszakát illusztrálja, amely számos emlékekkel tanúsítja a magyar és a csehszlovák nép szoros kapcsolatát. négy méretű fotók vetítik a látogatók elé az arany város patinás épületeit a prágai várat, az óvárosi városházat, közép-európa legkorábbi és legnevezetesebb egyetemét, a karolinumot, a károly-híd óvárosi tornyát, a templomokat, kolostorokat, s a cseh építőművészet más remekeit, amelyek a mai városnak sajátos vonást kölcsönöznek. láthatók a többi között az új város alapítólevelének, a városrészek térképének kópái, a szent györgy-szobor fényképe is.

akadémi emlékek közül kiemelkedik szent vencel koronájának aranyozott mása, valamint a három király, luxemburgi jános, iv. károly és iv. vencel szent vitusszékesgyházbéli portréjának másolata. régészeti leletek, kerámiaedények, üvegserleg, kályhacsempék, gyermekjátékok, fém használati tárgyak, fegyverek, vallanak a kor gazdasági életéről, viseletéről, háztartásáról.

a „prága a huszitizmus előtt”, című kiállítás megnyitóján résztvett alexander cernák, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa. megnyitó beszédet mondott dr. jarmila jindrova, a prágai muzeum igazgatója és dr. horváth miklós, a budapesti történeti muzeum igazgatója. /mti/

-.-

bb 78. kulturális egyezmény mexikóval

-ju zs la

1975. szeptember 19.

pénteken budapestben aláírta a magyar népköztársaság és a mexikói egyesült államok közötti kulturális egyezményt, nagy miklós, a kki elnökhelyettese és a hazánkban tartozkodó kulturális és oktatási küldöttség vezetője, josé s. gallastegui külügyminiszterhelyettes.

a dokumentum rögzíti, hogy az egyezmény végrehajtására munkatervet dolgoznak ki, amelynek megtárgyalására és aláírására mexikóban kerül sor. e célból magyar küldöttséget hívtak meg.

/ folyt. köv./

18,33/ju

- 56 -

1935

bb 78. / kulturális ... 1. folyt./-ju

a küldöttség előzetes tárgyalásokat folytatott egy hazánk-
kal kötendő műszaki.-tudományos együttműködési megállapodásról is.

josé s. gallastegui miniszterhelyettes és kíséretét fogadta puja frigyos külügyminiszter, dr. polinszky károly oktatási miniszter és dr. szalay béla külkereskedelmi államtitkár. nagy miklós és garai róbert külügyminiszterhelyettes a duna intercontinental szállóban eoédet adott a delegáció tiszteletére. /mti/

-.-

bb 72. együttműködés a szakszervezetekkel - gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok - tanácselnöki értekezlet

t pr/zsu-ju zs la

1975. szeptember 19.

dr. papp lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsi hivatala elnökének vezetésével pénteken a szot dózsa györgy uti székházában értekezletet tartottak a fővárosi, a megyei és a megyei városi tanácsok elnökei.

megvitaták a tanácsok és a szakszervezetek együttműködésének főbb tapasztalatait. a témánál gál lászló, a szakszervezetek országos tanácsának titkára tartott tájékoztatót. elmondotta egyebek között, hogy - jóllehet az együttműködés hatékonyan segítette az elmúlt esztendőkből az országrészek gazdasági, kulturális és szociális fejlesztését, a szocialista demokrácia kibontakoztatását és érvényesítését - az mszmp xi. kongresszusának határozataira alapozva tovább kell fejleszteni az eddig is gyümölcsöző kapcsolatokat.

a közös munkálkodás erősítette a közösségekkel, a dolgozókkal való kapcsolatot, s az erkölcsi-anyagi erők koncentrációja, a helyi erőforrások hatékonyabb kihasználása lehetővé tette egy-egy területen a szociális, kulturális és sportintézmények, létesítmények és kommunális szolgáltatások tervezettnél nagyobb mértékű fejlesztését. általánossá váltak a munkások életkörülményeit javító akciók; segítették egyebek között a munkáslakásépítés elterjedését, a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulását, óvodák, bölcsődék építését, nagy családok lakáshoz juttatását, szabadidő központok létrehozását, parkok, parkerdők telepítését.

/ folyt. köv./

18.40/ju

- 57 -

1935

bb 72. / együttműködés .... 1. folyt./-ju

a megyei tanácsok és szakszervezetek együttműködési megállapodásai formailag is beváltak, tartalmilag is sokat gazdagodtak. a xi. pártkongresszus a fejlett szocialista társadalom megvalósítását tűzte ki célul, megjelölve a megvalósítás módját is - huzta alá a szot titkára, s rámutatott: a lekkesítő célok arra kötelezik a tanácsokat és a szakszervezeteket, hogy együttműködésük továbbfejlesztésével is még konkrétabban, még hatékonyabban segítsék a határozatban foglalt célok eredményes megvalósítását. a megyék, a városok és társadalom anyagi és szellemi erejének minden teljesebb összefogásával vegyenek részt a gazdaság erejének növelésében, a dolgozók politikai, szakmai nevelésén, szociális, kulturális, egészségügyi körülményeinek rendszeres javításában. napjaink egyik legfontosabb feladata a szocialista demokrácia, ezen belül az üzemi, a lakóhelyi, a közéleti demokrácia fejlesztése, a munkásosztály vezető szerepének erősítése. ehhez az egyik legjobb eszköz a nyílt város- és községpolitika. fokozni kell a munkások sokoldalú bevonását a közügyek intézésébe, a célok meghatározásába, a végrehajtásba és az ellenőrzésbe.

gál lászló végezetül javaslatot tett a tanácsi-szakszervezeti együttműködés szervezeti kereteinek fejlesztésére, az együttműködés gazdasági és társadalompolitikai teendőire. a szot titkárának tájékoztatóját dr. prieszol olga, a közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára a szakszervezeti, dr. varga józsef, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese, a tanácsi tapasztalatokkal egészítette ki.

ezt követően dr. hanga mária oktatási miniszterhelyettes szólt a tanácsok gyermek- és ifjúságvédelmi feladatairól. / e téma tárgyalásánál jelen volt dr. gosztonyi jános oktatási államtitkár is. / az előadó emlékeztette az értekezlet résztvevőit, hogy a minisztertanács a közelmúltban vizsgálta meg e témában hozott korábbi határozatának végrehajtását, s a családjogi törvény alapján jelölte meg azokat a feladatokat, amelyek a gyermek- és ifjúságvédelemre hárolnak. rámutatott: a helyes gyakorlat kialakítása és elmélyítése szükségessé teszi a tanácsi dolgozók, az oktató-nevelőintézmények, továbbá a gyermek- és ifjúságvédelemben résztvevő állami és társadalmi szervek szemléletének kellő formálását, jó munkamódszerek kifejlesztését. kiemelt feladat a megelőzés, „eszköztárának”, továbbfejlesztése és egységbe foglalása, a gyermekvédelmi intézményrendszer bővítése, az itt dolgozó pedagógusok élet- és munkakörülményeinek javítása, a társadalom támogatásának megnyerése.

/ folyt. köv. /

19.05/ju

- 58 -

PPUS

bb 72. / együttműködés ... 2. folyt./-ju

a módosított családjogi törvény kétféle lehetőséget is enged a gyermeknevelésre alkalmas családok segítésére. a rendkívüli segélyezés szerény és pillanatnyi támogatást ad a szülőknek, míg a rendszeres segéllyel folyamatosan is biztosítani lehet a gyermek családban való nevelését. a tanácsok e téren már eddig is sokat tettek, s a jövőben is sokat segíhetnek - mondotta az oktatási miniszterhelyettes, majd részletesebben foglalkozott a minisztérium és a megyei tanácsok kapcsolatával. megállapította, hogy a tanácsok nagy gondot fordítanak a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységre. taaly a különböző szintű tanácsok 1634 esetben foglalkoztak ezzel a témával. a minisztérium különösen jónak tartja, hogy a megyék többségében ismét működnek a gyermek- és ifjúságvédelemben résztvevő állami és társadalmi szervek tevékenységét koordináló bizottságok.

az értekezlet résztvevői a két beszámolót - vita után - elfogadták. a tanácskozás dr. papp lajos zárszavával ért véget. /mti/

-.-

bb 79. a zala megyei szakszervezetek küldöttértekezlete

vid/fm-ju la

1975. szeptember 19.

a zala megyei szakszervezetek pénteken zalaegerszegen, a megyei művelődési központban tartották küldöttgyűlésüket. a 162 küldött több mint 80.000 szervezett dolgozó képviseletében vitatta meg a négy év alatt végzett szakszervezeti mozgalmi munkát. a zalai küldöttértekezleten részt vett tóth tiborné, a szot elnökségének tagja, a ruházati ipari dolgozók szakszervezetének főtitkára és varga gyula, a zala megyei pártbizottság első titkára. a szakszervezetek zala megyei tanácsa elnökségének beszámolóját király ferenc, az szmt vezető titkára terjesztette a küldöttgyűlés elé, amelyet a számvizsgáló bizottság jelentésével együtt vitattak meg. a küldöttgyűlés vitájában huszan vettek részt, közöttük varga gyula, a megyei pártbizottság első titkára és tóth tiborné, a szot elnökségének tagja.

a vita után újjáválasztották a szakszervezetek 57 tagu megyei tanácsát, a 17 tagu elnökséget, majd megválasztották a tisztségviselőket. a szakszervezetek zala megyei tanácsa elnöksének ismét vándor lászlót, vezető titkárnak király ferencet, titkárokká bacsi jánost és mersits ferencet választották meg. /mti/

-.-

19.15/ju

- 59 -

2010

bb 82. végső bucsu dr. pócza jenő fizikustól

mir/s-ju zs la

1975. szeptember 19.

pénteken a megyei uti temetőben mely részvétellel kísérték utolsó útjára munkatársai, volt tanítványai és barátai dr. pócza jenőt, a fizikai tudományok kandidátusát, a magyar tudományos akadémia műszaki fizikai kutató intézetének tudományos osztályvezetőjét. a temetésen az eötvös lóránd fizikai társulat nevében szigeti györgy akadémikus, a társulat elnöke, a műszaki fizikai kutató intézet nevében nagy elemér akadémikus, az intézet igazgatója emlékeztet meg. dr. pócza jenő munkásságáról. a nemzetközi vékonyréteg bizottság nevében n. auwa:rtter professzor, a bizottság elnöke vett búcsút a vékonyréteg fizika nemzetközi jelentőségű művelőjétől. a munkatársak és a volt tanítványok nevében dr. barna péter, az intézet osztályvezetője, az egykori iskolatársak, a pápai öregdiákok nevében pedig somogyi sándor mondott búcsuztatót.

/mti/

--

bb 83. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18.00 óráig

-ju la

1975. szeptember 19.

34. személygépkocsikat tört fel
35. egrí lányka
36. debreceni küldöttség sumenben
37. módszertani bölcsőde debrecenben
38. székesfehérvári képzőművészek kiállítása
39. debrecen parkosítása
40. szerk. figy: helyesbítés a szept. 18-i 4. sz. hirre
41. nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes sajtótájékoztatója
42. filmsorozat bartók béláról
43. pályaválasztási hetek budapesten
44. óvári miklós látogatása székesfehérvárott
45. honismereti tanácskozás nyiregyházán
46. magyar- finn idegenforgalmi munkaterv / utolsó hat sora visszavonva! /
47. hmf aktívák tanácskozása sopron an
48. gabonatermesztési tanácskozás kecskeméten
49. diplomakiosztó ünnepség

/ folyt. köv. /

19.15/ju

- 60 -

2015

bb 83. / a belföldi szerkesztőség .... 1. folyt./-ju

50. buzatermesztési tanácskozás pásztón
51. fénySOROMPÓ
52. algériai művészet - kiállítás
53. évadnyitó társulati ülés az operettszínházban
54. az obt elnökségének állásfoglalása a portugáliai helyzetről
55. lázár györgy fogadta a szlovén miniszterelnököt
56. sajtótájékoztató -! építésügyi tájékoztatásról
57. imreh zsigmond emlékkiállítás
58. lyukóbánya
59. véget ért a városépítési tanácskozás szolnokon
60. befejeződött a műkaucuk gyártás alapanyagaival foglalkozó kgst tanácskozás
61. grafikai kiállítás kecskeméten
61. ülést tartott a közlekedési tárcaközi operatív bizottság
63. magyarországra érkezett a kanadai mezőgazdasági miniszter
64. berlin főpolgármestere a fővárosi tanácsnál
65. kitüntetés
66. a vöröskerszt budapesti vezetőségének ülése
67. tanévnyitó a kertészeti egyetemen
68. befejeződött borsodban a magyar-csehszlovák barátsági hét
69. az országgyűlés tervbizottságának ülése
70. kisplasztikai biennálé - sajtótájékoztató
71. a talajtani társaság vándorgyűlése
72. tanácselnöki értekezlet
73. kenessey jenő köszöntése
74. nemzetközi szakértői tanácskozás varsóban
75. elhunyt nőhrer árpádné
76. prága a huszitizmus előtt - kiállítás
77. szegedi olajipari létesítményekavatása
78. kulturális egyezmény mexikóval
79. szmt küldöttértekezlet zalában
80. maróthy lászló látogatása békés megyében
81. évadnyitó miskolcon
82. végső bucsu dr. pócza jenőtől
83. hirjegyzék

/mti/

--

19.30/ju

- 61 -

2015

bb 84. hivatásos és társadalmi pártfogók a szabadulókért -
törvényerejű rendelet a talpraállást elősegítő utógondozásról

i tf/gk um hi la

1975. szeptember 19.

büntető jogpolitikánk fontos elve a bűncselekmények megelőzése. ennek alapvető követelményei: a bűnözés okainak feltárása, rendszeres elemzése és megfelelő intézkedések megtétele, továbbá a hatékony büntetésvégrehajtás, valamint a szabadságvesztésből szabadultakkal való foglalkozás. ez utóbbi témában most új jogszabály született: az elnöki tanács törvényerejű rendeletet alkotott a szabadságvesztésből szabadult személyek utógondozásáról.

a tvr. 1976. január 1-én lép hatályba. megszületésének mértékéről, a paragrafusokba foglalt jogalkotói szándékról, a közérdekű új jogintézményekről az igazságügyi minisztérium törvényelőkészítő főosztályán dr. László Jenő osztályvezetőtől kért tájékoztatást Tóth Ferenc, az mti igazságügyi tudósítója:

- társadalmunk nem hagyja magukra azokat, akiket a bíróság bűncselekményük miatt szabadságvesztésre ítélt. már a büntetés végrehajtása idején nagy gondot fordítanak az elítéltek törvénytisztelő állampolgárrá nevelésére. a szabadságvesztés kitöltése után pedig az utógondozás - most szabályozott számos új intézményével együtt - elősegíti a szabadult személyek beilleszkedését a társadalomba, és biztosítja az ehhez szükséges szociális feltételeket. a végrehajtott /fegyházban, szigorított börtönben, börtönben vagy fogházban letöltött/ szabadságvesztés eredményessége, nevelő ereje különösképpen azzal mérhető, hogy a büntetését kitöltött személy elkövet-e újabb bűncselekményt. ez viszont jórészt attól is függ, milyen körülmények közé kerül, a környezete miként befolyásolja, hogyan ellenőrzi magatartását, megkapja-e a támogatást a társadalomba való beilleszkedéshez, a talpraálláshoz. ezeknek a figyelembevételével szabályozza a tvr. a szabad életbe visszatérő felnőttkorúak utógondozását, s teremti meg azokat a feltételeket, amelyek szükségesek e tevékenység valóban eredményessé tételéhez.

- az új jogszabály az eddiginél szervezettebbé teszi a szabadságvesztésből szabadult személyek utógondozását. ezen belül különbséget tesz a segítő-gondozó és az ellenőrző-felügyelő funkció között. az utógondozás szervezettebbé tételére január 1-től mindenütt a megyei /fővárosi/ bíróság feladata lesz az utógondozás állami összefogása. a tvr. egyúttal arról is rendelkezik, hogy az utógondozásban az állami szerveket segítsék a gazdálkodó szervek, a társadalmi szervezetek és az állampolgárok is.

/folyt.köv./

- 62 -

20.05/um

2082

b 84./ hivatásos ..1.folyt./um

- az eredményes utógondozás fontos szervezeti feltételét jelenti majd, hogy a felnőttkorú elítéltek utógondozása érdekében is létrehozzák - máris elkezdtek kialakítani - a hivatásos és társadalmi pártfogókból álló szervezetet. ilyen szervezet a fiatalok pártfogó felügyelete körében már jó ideje működik. a hivatásos pártfogók a jövő januártól a fővárosi és a megyei bíróságoknál működnek. fő feladatuk lesz, hogy szervezzék-irányítsák a társadalmi pártfogókat és összehangolják az utógondozásban közreműködő szervek munkáját. a tapasztalatok szerint a szabadultak többségénél a segítő-gondozó támogatás elegendő is, mert a szabadságvesztés végrehajtása eléri - a már említett - célját. az ilyen utógondozási teendőket a szabadult konkrét helyzetéhez igazítják, és általában rábizzák azt is, hogy igénybe veszi-e az utógondozó szervek segítségét. e támogatásból következik, hogy itt a hivatásos és a társadalmi pártfogóknak nem mindig kell eljárniuk, s ha közreműködésük mégis szükségessé válik, akkor sem az ellenőrzés, a felügyelet, hanem a támogatás, a segítségnyújtás, a tanácsadás a feladatuk.

- az ellenőrző-felügyelő funkció körében - a tvr. rendelkezése szerint - a visszaesésre különösen hajlamos szabaduló elítéltek esetében bevezetik a pártfogó felügyelet alá helyezést. a visszaesés veszélyére főleg a korábbi bűnöző életmódjukból, a büntetés végrehajtása idején tanúsított magatartásukból lehet következtetni. itt tehát a szabadulók kisebb hányadáról van szó. a pártfogó felügyelet módját ad arra, hogy az utógondozott magatartását folyamatosan figyelemmel kísérjék és jó irányban befolyásolják. ezeknél a személyeknél még a szabadulásuk előtt a bíróság - az ügyük megvizsgálása után hozott határozatban - rendeli el a pártfogó felügyeletet. időtartama egy évtől három évig terjedhet. tartalma: különböző magatartási szabályok - részben kötelezettségek, részben tilalmak - meghatározása. előírhatják például a felügyelet alá helyezett rendszeres jelentkezését a rendőrségen vagy a bíróságon. kötelezik ezeket az - egyébként szabad - embereket munkaviszony létesítésére; sőt arra is lehetősége van a bíróságnak, hogy meghatározott munkahelyet jelöljön ki. tilalmakat határozhat meg a bíróság például bizonyos terület elhagyása vagy nyilvános helyek látogatása tekintetében. elrendelheti továbbá, hogy a rabkeresményt vagy egy részét, illetve a szabad életben kapott keresetnek egy részét a bírósághoz utalják át.

/folyt.köv./

- 63 -

19.55/um

2082

bb 84./ hivatásos ...2.folyt./um

az összeg teljes egészében a pártfogolt pénze - nem veszik el tőle -, de a bíróság kezeli és rendelkezik arról, hogy abból mennyit és milyen célra bocsát az illető rendelkezésére. megakadályozható így, hogy a szabadulás után esetleg napok múlva nyakára hágjon a megtakarított pénznek, amint az nagyon sokszor előfordult. ez a pénzhiány nemegyszer újabb bűncselekmény elkövetéséhez vezetett.

- az előírt kötelezettségek, rendszabályok megszegését a tvr. szabálysértéssé nyilvánítja: a jövőben a pártfogó felügyelet alatt álló személyek, ha az említett kötelezettségeknek nem tesznek eleget, elzárással vagy / 5000 forintig terjedő / pénzbírsággal sújthatók. ugyanakkor arra is lehetőség nyílik, hogy a bíróság a néla működő pártfogó felügyelő javaslatára - indokolt esetben - határidő előtt megszüntesse a felügyeletet, illetőleg módosítsa vagy kiegészítse a magatartási szabályokat.

- a szabadulóknak nyújtandó társadalmi, állami segítség csak akkor éri el eredményét, ha párosul a szabadultnak azzal a komoly elhatározásával, hogy tisztessége, becsületes ember lesz. a tvr. a szocialista humánumból fogant. jól szolgálhatja az érintettek egyéni érdekét, ugyanakkor a társadalom védelmét is szolgálja, hiszen közérdek, hogy - az utógondozásnak is köszönhetően - ne kövessenek el újabb bűncselekményt - mondta befejezésül dr. lászló jeno. /mti/

-.-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 73. sz. hírünk /a 70 éves kenessey jeno köszöntése/ harmadik sorától a szöveg helyesen:

...köszöntötte a magyar zeneművészek szövetsége. dr. barna andrásné, a kulturális minisztérium fősztályvezetője dr. orbán lászló kulturális miniszter üdvözlő levelét, sárai tabor, a zeneművészek szövetségének főtitkára pedig az elnökség ajándékát adta át az ünnepeiknek. /mti/

x.

-.-

bb 85. időjárásjelentés

um la

1975. szeptember 19.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 19-én, pénteken este: meleg marad az idő

várható időjárás szombat estig: napközben kissé megnövekvő felhőzet, eső nélkül. gyenge, időnként élénkebb délkeleti, déli szél. a hajnali órákban párás levegő, helyenként köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 24-29 fok között. /mti

20.00/um

- 64 -

2085

bb 86. ünnepség a kossuth klub működésének 20. évfordulója alkalmából

t nm/zsu-ju hi la

1975. szeptember 19.

bensőséges ünnepségen emlékeztek meg pénteken este a tudományos ismeretterjesztő társulat muzeum utcai kossuth klubjában a klub fennállásának 20. évfordulójáról. a tit budapesti elnöksége által rendezett ünnepségen pirityi sándor, a tit budapesti szervezetének alelnöke köszöntötte a megjelenteket, majd dr. ortutay gyula akadémikus, a társulat elnöke emlékezett meg a kossuth klub 20. évfordulójáról. hangsúlyozta, hogy a hazai ismeretterjesztés keretében a kossuth klub egyre sokrétűbben, gazdagabban, színesebben szolgálja a közművelődés ügyét. a továbbiakban azokról a jelentős eseményekről szólt, amelyeknek a kossuth klub adott otthont. megemlítette a különböző előadássorozatokot, módszertani klubokat, stb. gyakran fordultak meg a muzeum utcai helységben neves írók. rendszeresen sor került tudósokkal való találkozásokra. a kossuth klub volt a magyar nyelv hete mozgalom elindítója, s egyik legfőbb szervezője, a jövőben is jelentős feladat vár a tudományos ismeretterjesztés fellegvására, amely napjainkban is friss kezdeményezésekkel szolgálja az ismeretek népszerűsítésének ügyét.

ezután dr. ortutay gyula átnyújtotta dr. hortobágyi tibornak, a kossuth klub tanácsa elnökének eredményes munkája elismerésül a bugát pál emlékérmét. /mti/

-.-

bb 87. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig:

-ju la

1975. szeptember 19.

84. utógondozás
85. időjárásjelentés
86. a kossuth klub jubileuma
87. hírjegyzék
/mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: konc Antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

21.00/ju

- 65 -

2185